

1905

1935

Hanukkah Banquet

Souvenir Book

Congregation

SHAARE ZEDECK

(American Hebrew)

1905

1935

BM225  
P692  
S524  
C749  
c.3

1905

1935

**Congregation Shaare Zedeck  
Ansche Poland**

HADLUKAH BANQUET



The history of the Congregation, all the events  
that occurred since she took out her charter  
until the "Hadlukah" of the mortgage  
in 1935, the names and terms of  
the officers and what they have  
done, gathered and worked  
out by Secretary  
A. Friedman

Young Men's and Women's Hebrew  
Association Hall

SUNDAY, MARCH THE THIRD

Nineteen Hundred and Thirty Five  
Pittsburgh, Pa.

Bm225  
P692  
S524

C749  
C3



Mr. A. Friedman, Secretary

My heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION

#### OPEN THE GATES OF JUSTICE

Our Congregation bears the name (Shaare Zedeck) Gates of Justice. It is a symbolic reminder that Justice is the foundation of our organization. Every member that joins us enters through the Gates of Justice, where he finds that in spirit with the concept of Justice, the weal and woe of every member becomes his own concern. Just as the entire body is affected by the pain of the smallest part of it, and is not well and content until the pain is relieved, so does the distress and difficulties of one member of the organization

become the concern of the entire group and all the members together must rally to his aid and relief.

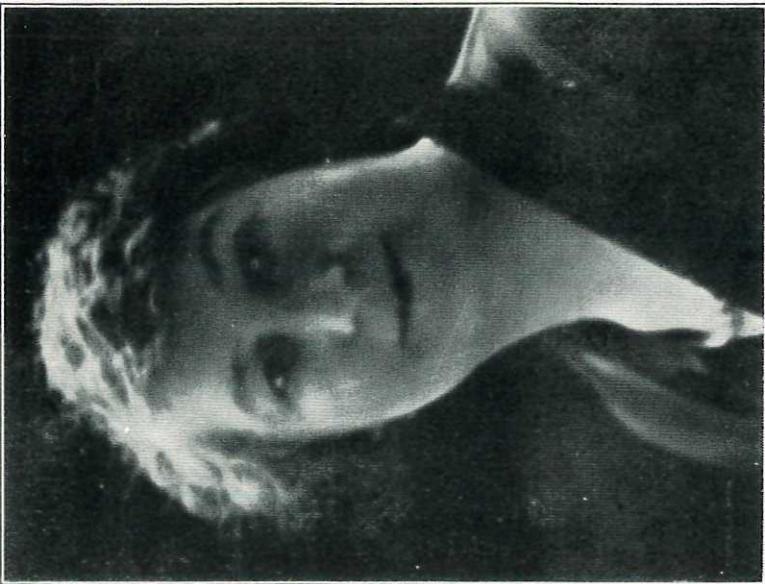
That is the meaning of Justice, and that must be the aim and goal of our Organization that bears the name of "Justice."

This principle of brotherly love and unity must be realized not only by the members, but they must also teach it to their young. Only in this manner can the PRINCIPLES and TEACHINGS of our Congregation be perpetuated, and reflect glory upon the founders of our beloved Congregation, and upon all those who with their loyalty and devotion have helped to make it possible for us to celebrate this happy event of the Burning of the Mortgage of our Synagogue.

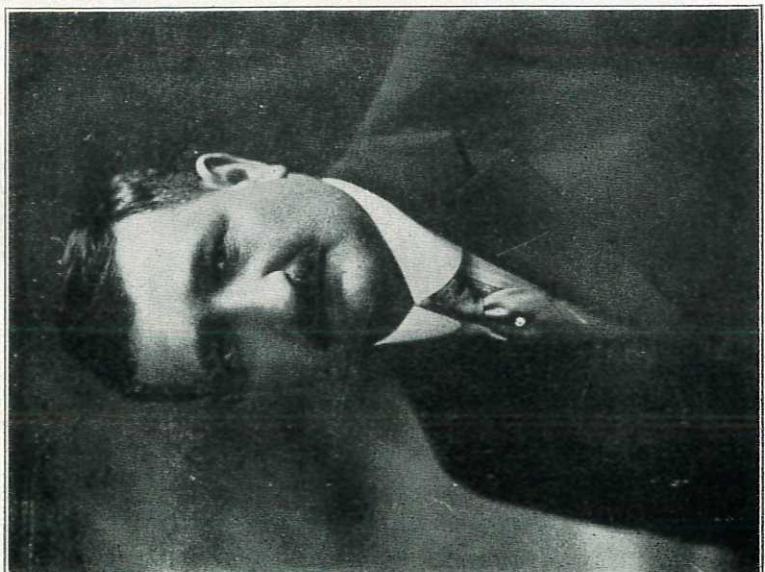
It is customary for the Cantor during the Sabbath Services to recite the benediction for "those who found houses or prayer" and then or those who provide "bread for the sojourner and alms for the poor." It is significant. The history of Jews in America proves that their first concern upon their landing here was to have a "Minyan," a synagogue, a place where they would gather after a hard day's work. There they would begin to plan for a Jewish hospital, a House of Shelter, a Home for the Aged, or a Free Loan Association. Every institution ministering to the needs of a Jewish Community had its inception in the Synagogue. They all grew out of the Synagogue. Without it, Jewish organized life would not be. The Jew must have the House of Worship in the joys of life and also in the woes of his life.

That is why the founders of the Synagogue come in first in our Blessings.

The following are the founders of our beloved Congregation Shaare Zedeck (Ansche Poland): Reb Zaiv ben Reb Yerucham Joseph, Reb Eliezer ben Reb Boruch, Reb Eliyahu Menachem ben Reb Meyer, Reb Eliyahu ben Reb Naphtoli, Reb Aaron Aryeh ben Reb Yitzchok Hakohen, Reb Yehudah Yitzchok ben Reb Shmuel, Reb Moshe Nison ben Reb David, Reb Pinchos Zelig ben Reb Shimon, Reb Yisroel ben Reb Yakov, Reb Gedaliah ben Aryeh Yehuda, Reb Yitzchok Meyer ben Reb Mordecai Hakohen, Reb Yitzchok ben Reb Zodeck Hakohen, Reb Baruch ben Reb Bzalel, Reb Yakov ben Reb Yitzchok Meyer Hakohen, Reb David ben Reb Avrohom Aaaron, Reb Mordecai ben Reb Elchonon, Reb Ozer ben Reb Yonah, and Reb Chayim Mordecai ben Reb Zvi.



Mr. and Mrs. H. Tuch  
Our heartiest congratulations and best wishes to Shaare Zedeck Congregation. We feel  
proud of our congregation and Spiritual Efforts.



### Mr. H. Tuch, President

Our worthy and beloved President of Congregation Shaare Zedeck (Anshe Poland.)

He is beloved and respected by all Brethren for his fairness and impartiality in settling any controversy that may arise.

At the Dedication of the Synagogue he bought the honor of opening it, and now during his terms as President, we are burning the mortgage.

In 1908 and 1909 he served as Treasurer.

In 1911 and 1912 he was elected as President.

In 1918 he was again elected as President, which office he continues to hold with dignity and respect. The members hope he will continue to be our beloved President for very many years.

He and his wife greet the Brethren at this happy occasion of the Burning of the Mortgage.

He was also elected as delegate to the Federation of Polish Jews in America.

In 1926 he was elected by the Federation as Vice-President of the West, which office he holds this day.

The Brethren wish him the best of everything.

## History of Shaare Zedeck Congregation

Anshe Poland

PITTSBURGH, PA.



From its founding to the burning of its mortgage  
in 1935



A small number of Polish Jews from the neighborhood of Warsaw came to Pittsburgh in the 80's and 90's of the past century. They worshipped in the various synagogues of the city, but because of the difference in dialects and variety of rituals, they could not completely merge with the most of the members. They were, therefore compelled to conduct services for themselves. They, therefore, rented a room, had a Sefer Torah written for themselves, and after a hard day's work they gathered for services there. In time they rented two rooms in Scott Street and made a Synagogue thereof, so that they would not have to move every year from place to place for the High Holy Days. With the arrival of new forces from Europe, they were soon enabled to purchase a cemetery. Still being unable to have a real synagogue of their own they continued to hire halls for services during the High Holy Days. In 1900, they applied for a Charter and it was granted to them in the names of E. Kleinman, Sam Rosen, G. Kamler, Lazarus Gusky, and Ozer Cohen.

In May 1905, Abraham Friedman was elected as Secretary of the Congregation. M. Volkovitz, was President then, L. Steinman, Vice-President, and Davis Levy, Treasurer. No books were turned over to the Secretary because they were lost. A certain Mr. Bebrow, however, discovered a minutes book that was almost undecipherable and a scrap of paper that had the notation that in the treasury was the sum of eleven cents. There was also \$300 cash in the bank in the name of a Mr. Ozer Cohen. The secretary also checked



Mr. and Mrs. J. Fromm

Our heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
We feel proud of our congregation and  
Spiritual Efforts

Joseph Fromm, Vice President

A member since 1915. His work helps the Congregation  
to run smoothly and in the best order.

His motto: Unity.

In 1923 he was elected as Treasurer.

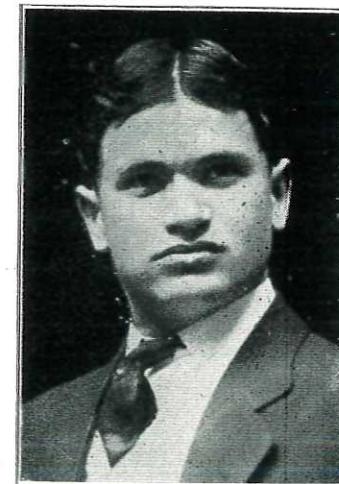
In 1934 he was chosen for the office of Vice-President.  
He rejoices that in his day our Brethren celebrate the  
Burning of the Mortgage.

up and found that the Congregation numbered 40 members. The Warshaver Verein was just then organized and many Polish Jews joined it. For the High Holy Days, a hall was rented on Fifth Avenue, a well known and beloved Chazan from Warsaw was brought to conduct services and many joined the Shaare Zedek Congregation because of him. The High Holy Days netted the Congregation \$1100 in cash.

In 1906, Mr. I. M. Ross was elected President; Meyer Solovitz, Vice-President; David Levy, Treasurer; and A. Friedman, Secretary; Messrs. M. Zeidenschneider, B. Cohen, and B. Bazer, Trustees. The fine work and progress of the Congregation was beginning to attract attention. During this same year the lot at 14 Townsend Street was bought for \$6,000 with a cash payment of \$1000. The members went to work with diligence to raise funds for the purpose of building a synagogue. At a special meeting in 1907 it was passed to proceed to build the Synagogue. In the treasury there was only \$487.43, but faith in the Almighty and Confidence in the cooperation of all members gave them the courage to undertake this holy task. A committee was appointed to raise funds for the building. The committee was composed of Messrs. David Levy, L. Kwallwasser, M. Shapiro, M. Kleinman, J. M. Ross, B. L. Werner, B. Cohen, A. Friedman, and M. Shrinsky. The contract was given to Mr. B. Bazer in the sum of \$5,500. The gallery for the women was to be built only on one side because of insufficient funds to complete it.

On Sunday, April 12, 1907, the corner stone was laid with the great ceremony, preceded by a parade that was led by Rabbi A. M. Ashinsky. The corner stones were sold to Mr. M. Schrinsky, Mr. Werner, Mr. D. Levy, and Mr. M. Moskovitz. At this time the Congregation obtained new members and Mr. H. Tuch, who is our present president, joined them and brought additional strength to our work.

On August 25th it was reported that the Synagogue was complete and ready for Dedication. Brother David Levy donated a golden key to open the Synagogue. A complete set of the Talmud and three sets of the Mishna were bought. A grand parade with music was arranged for, and with Rabbis M. S. Sivitz and E. W. Kochin at the head, the procession



Mr. E. Melman, Treasurer

Became a member of the Congregation in the year 1902. He was then still unmarried. Always took a large part in Jewish affairs. Worked very much for the progress of the congregation. Never looked for an office. Notwithstanding, the members elected him treasurer in 1933 and he keeps this office honorably unto this day. He is happy with the "Hadlukah" of the mortgage.

moved from the old place to the new Synagogue. The privilege to carry the Sefer Torah and the single volumes of the Talmud brought in \$300; the privilege to open the Synagogue was awarded to Brother H. Tuch for \$100 cash; that of lighting the Ner Tomid (perpetual light) was awarded to Mr. Brickman for \$50. In all, a total of \$1000 was raised at this occasion.

On the sixth of September, 1907, Mr. Ross was again elected as President; M. Zeideschneider, Vice-President; L. Kwallwasser, Treasurer. Dues were raised to \$10 annually.

In 1908, Mr. David Levy donated a window for the Mizrach wall, and it was passed to inscribe his and his wife's names on this window.

In October 1908, Mr. David Levy was elected President; M. Zeidenschneider, Vice-President; L. Kwallwasser, Treasurer and H. Tuch, First Trustee.

It should be recorded that at this time we were paying interest on the first and second mortgages. When we ran short of funds and could not meet the payments when due, Mr. H. Tuch went with various committees to call upon the members to solicit their contributions to enable the Congregation to pay off the second mortgage entirely. Money was also obtained through the sale of seats and donations during the High Holy Days. A number of members loaned the Congregation considerable sums during the time of the building of the Synagogue so that there should be no delay in the work.

Among those who advanced of their own funds and also helped obtain contributions from the members were the members H. Tuch, B. Cohen, L. Golding, A. Friedman, A. Melman, H. Goldman, N. Shall, and L. Kwallwasser.

We succeeded in paying off the second mortgage and our debt was only \$7000, the amount of the first mortgage.

In 1917, Mr. A. C. Wychansky was elected as President. During his administration we bought additional cemetery grounds from the Roumanian Jews. This helped our Congregation considerably.

In 1918, Mr. Hyman Tuch was elected President, keeping this office to this day. The Congregation accomplished much through his work and efforts. Many new members were secured. The gallery for the women becoming too small, the second half to the North was added. Larger skylights were put in for the greater convenience of the members.

In 1925, a new Chapel was built at the cemetery and the road was widened to enable the hearse to drive up to the Chapel. The dedication of the Chapel (Ohel) took place the Sunday before Rosh Hashonah. Brother H. Tuch bought the key to open the Ohel for the sum of \$150. Among those who contributed to the Chapel were Joseph Fromm, \$125, S. Cohen, \$150, Warshawer Ladies Auxiliary \$200, Chevra Thilim \$100, and a number at \$50 and \$25, as well as smaller amounts. Their names are all engraved on the tablet that is in the Chapel.

In 1926, a committee representing the Federation of Polish Jews in America, with headquarters in New York City, came and requested us to join the Federation. Our Congregation joined immediately and assumed an important place in the Federation. Mr. H. Tuch was the Vice-President for the West, Mr. A. Friedman was on the Board of Directors, M. Zwang, A. Melman and I. M. Lichtstein were on the Administrative Committee.

During this same year, a banquet was given in honor of our beloved President, Mr. H. Tuch, and at this occasion, Mr. Tuch distributed \$1000 to charity, \$200 to the Charity Fund of our Congregation.

In 1935 (5695) our Congregation rejoices on the occasion of the burning of its mortgage.



OFFICERS and MEMBERS  
of the  
CONGREGATION

H. TUCH.....	President
J. FROMM.....	Vice President
E. MELMAN.....	Treasurer
A. FRIEDMAN.....	Secretary

Cantor

Rev. R. Grafman

Gaboim of Chevra Kadisha

H. Domb	Jacob D. Titelbaum
---------	--------------------

Sexton

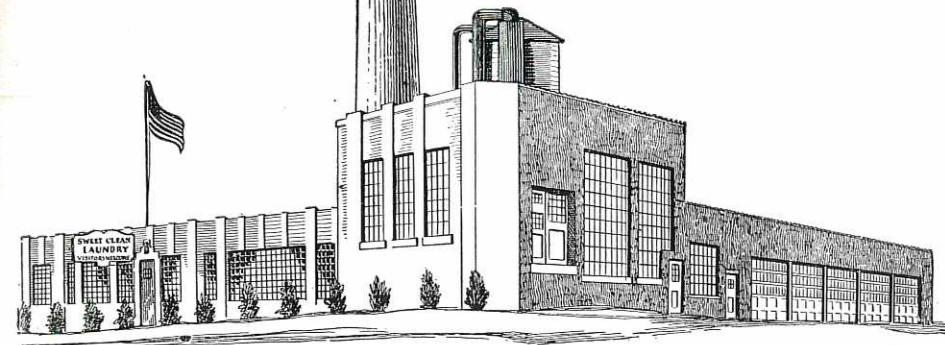
M. Schwebel

Committee on Arrangements

D. Levy	Chas. Wychansky
M. Zwang	S. Shwartz
B. Cohen	M. Weintrob
H. Goldman	N. Laska
E. Melman	M. Siegal
E. Schapiro	Ch. Flasterstein
H. Weintrob	M. Schwebel
L. M. Lichtenstein	J. Rotstein
A. S. Blitz	H. Mayers
H. Domb	M. Markovitz
H. Tuch	A. Friedman
J. Fromm	

Montrose

8706



Compliments of

SWEET CLEAN LAUNDRY

1111 Lincoln Avenue

E. E., Pittsburgh, Pa.

FOR BETTER BAKING RESULTS

— Use —



Ceresota  
"Not Bleached"  
Flour



Cerena  
Fancy Flour

Bunker Hill — High Protein Patent  
**Northwestern Consolidated Milling Division**  
of Standard Milling Company

1041 Penn Avenue

Atlantic 4016



Compliments of

**הוּרְשָׁטוּ וּוֹאֲרְשָׁאוּוּר אָונְטַעֲרְשְׁטִיצּוֹנֶס פֿערְאיַין**

**ד'פֿיטְסְבּוֹרְג, פָּא.**

באנדריסען די אָפִיסְעָרָס אָון צָלָע בְּרִידְרָעָר, אַיבְּרָהָהִיפְּטָ דֻּעָם וּוּרְדִּינְגָּעַ  
פְּרָזְוּדְעָנְטָ מָרָ. הַיְמָאָן טָוָךְ פָּוָן די שְׁעָרִי צְדָק אַנְשֵׁי פֿוֹלְעָן. אָוֵיךְ די וּוּרְדִּינְגָּעַ  
גַּעַכְתָּ פָּוָן דָּעָר בְּעַדְעָרְיוֹשָׁאָן פָּוָן די פֿוֹלְיְישָׁע אַירְדָּעָן אַיְמָרְיקָא מָרָ.  
בְּעַנְדוֹשָׁאָמִין וּוּינְטָהָר, פְּרָזְוּדְעָנְטָ, אָון מָהָ. זָהָיְגָּעָן, עַקְוָקְטוֹוּ דִּירְקְפְּטָאָר,  
צָו דָּעָר שְׁמָחָה וּוּאָס זַיְגָּהָן פְּיוּרְעָן די הַדְּלָקָה פָּוָן דֻּעָם מַאְרְטְּגְּיְדוֹשָׁ פָּוָן  
זַיְגָּר שְׁוֹהָל. מִיר זַיְגָּעָן אַיְיךְ מַחְותָּנִים צָו דָּעָר שְׁמָחָה, וּוּיְילְ דִּי גּוּטְעָסָ פָּוָן  
אָוְנוּעָר פֿערְאיַין וּוּאָס זַיְגָּהָן פְּאָרְדָּעָר מַעְנְשָׁהִיטָּה, הַאָבָעָן מִיר צָו  
פְּאָרְדָּאָנְקָעָן די שְׁעָרִי צְדָק וּוּאָס זַיְגָּהָן פְּאָרְדָּעָר דֻּעָם פֿערְאיַין צָו מִיטָּעָן אָהָן  
גַּעַלְד. מִר בְּאָנְגְּרִיסְעָן זַיְגָּהָן אָמָל אָון מִיר זַיְגָּהָן זַיְגָּהָן מִים וּשְׁנִים.

אִיסְרָ מַעְלָמָן, פְּרָזְוּדְעָנְטָ  
יִצְחָק וּוּינְטָרָאָב, וּוּיְסָ פְּרָעָן.  
א. ש. בְּלוּטִין, טְרָעוֹשְׁוּרָעָר  
טְרָאָסְטִיעָם:  
ל. שְׁלָאָקְמָאן, יְהָוָה רִיְמָעָר  
אוֹן מִשָּׁה שְׁלָאָקְמָאן

**הַבָּרָה גְּמִילּוֹת חַסְדִּים אָוְנְטַעְרְדָּר דִּי לַיְמָוְנָגָן פָּוָן דִּי**  
**הַוּרְשָׁטוּ וּוֹאֲרְשָׁאוּוּר אָוְנְטַעְרְשְׁטִיצּוֹנֶס פֿערְאיַין**

נִסְמָנָה בְּתוֹךְ הַבָּאִים צָו בְּאָנְגְּרִיסְעָן אָוְנְטַעְרְדָּר חַבָּרָה שְׁעָרִי צְדָק אַנְשֵׁי  
פֿוֹלְעָן צָו זַיְגָּר שְׁמָחָה וּוּאָס זַיְגָּהָן פְּיוּרְעָן צָו פְּאָרְבְּרָעָנְעָן דֻּעָם מַאְרְטָר  
גִּירְזָשָׁ פָּוָן זַיְגָּר מַקְדְּשָׁ מַעַט. די שְׁעָרִי צְדָק אַיְזָן גּוּוּוֹן דָּעָר גְּרוֹנְדָּ שְׁטִיְּןָ פָּוָן  
די גְּמִילּוֹת חַסְדִּים, זַיְגָּהָן זַיְגָּהָן גּוּוֹוָרָעָן. זָהָאָט אָונָן אַבְּגָעָבָעָן  
דֻּעָם בֵּית הַמְּדָרָשָׁ צָו מִיטָּעָן יְהָדָעָן וּוּאָרָא אָהָן בָּאַצְּחָלָוָנָגָן, כְּדִי מִיר זַלְעָן קָעָן  
גַּעַן אַנְגָּהָן מִיטָּ דָּעָר הַיְלָגָעָר אַרְבִּיּוֹטָם, צָו הַלְּפָעָן דִּי בְּרִידְרָעָר מִיטָּ אַגְּמִילּוֹת  
חַסְדָּה. מִר וּוּנְשָׁעָן אָלָע אָפִיסְעָרָס אָון די מַעְמָכָרָס בְּכָלְלָ אָון דֻּעָם וּוּרְדִּינְגָּעַ  
פְּרָזְוּדְעָנְטָ הַיְמָאָן טָוָךְ בְּפְרָטָן, דָּאָס זַיְגָּהָן זַיְגָּהָן אַנְגָּהָן מִיטָּ זַיְגָּר  
הַיְלָגָעָר אַרְבִּיּוֹטָם פְּאָרְדָּעָר שְׁוֹהָל.

יַוְסִיף פְּרוּם, טְשָׁעָרְמָאָן  
וּוּיְסָ טְשָׁעָרְמָאָנס:  
מַעְנְדָּלִי שְׂרִיְוִינְסְּקָי, א. ש. בְּלוּטִין,  
אוֹן אָפְּרִים שְׁאַפְּרִיךְ  
צְבִּי הָעָרָשָׁ דָּאָמָבָן, טְרָעוֹשְׁוּרָעָר

## MEMBERS

M. Berlin	L. Gordon	S. Schwartz
A. S. Blitz	Greenspan	J. Schwartzstein
J. Breckman	M. Hecht	L. Schwartzstein
J. Caplan	G. Kamler	M. Schwebel
J. Cherry	B. B. Kaufmann	N. Shall
B. Cohen	A. Kirshenbaum	J. Shrut
H. Cohen	J. Kitay	Jacob Shrut
S. Cohen	J. Klein	M. Siegal
M. Crystal	S. Kronsack	L. Silk
J. Danziger	N. Laska	B. Singer
J. Davis	D. Levy	M. Slackman
H. Domb	L. M. Lichtstein	E. Schapiro
J. Domb	B. Marion	M. Shapiro
E. Dorman	M. Markovitz	M. Shapiro
Ch. Flasterstein	H. Mayers	Mayer Shapiro
M. Folgan	E. Melman	H. Steinberg
S. Fried	J. Osofsky	J. Steinberg
A. Friedman	J. Pepir	J. Titelbaum
J. Fromm	G. Pittler	H. Tuch
L. Fromm	H. Pittler	S. Volkovitz
M. Garfinkel	M. Ponitzman	H. Weintrob
H. Goldman	J. Reiter	J. Weintrob
H. L. Goldman	D. Riba	M. Weintrob
S. Goldman	J. Rothstein	D. Weisman
A. Goldstein	H. Salaman	R. Wnuck
Chas. Goldstein	A. Schilett	Chas. Wychansky
J. Goldstein	S. Schreider	A. Zeidensnider
Ph. Goldstein	M. Schrinsky	I. Zeidensnider
S. Goldstein	M. Schwartz	M. Zwang

## WOMEN MEMBERS

Mrs. Braverman	Mrs. H. Hofman	Mrs. J. Schrinsky
Mrs. H. Friend	Mrs. D. Kolor	Mrs. Chas. Shapiro
Mrs. M. Golding	Mrs. L. Kwalwasser	Mrs. J. Tamres
Mrs. J. Goldstein	Mrs. W. Schnider	Mrs. M. Volkovitz

Compliments of

## A FRIEND



## An Appeal to Our Youth



The Talmudic sages said that "the Patriarch Jacob did not die." They intended to convey by this saying that if children follow in the footsteps of their fathers after their departing this life, they are not all dead, because their virtuous deeds are perpetuated in the life and the deeds of their children.

The same sentiment holds true with regard to our congregation. We of the older generation established this institution; and if you of the younger generation will not join our ranks and continue our efforts, it will surely die out in course of time and it will be as if we had never been here.

Our dearly beloved young folks! We appeal to you to join us in our work. Teach us your ways. Should we find them superior to our own, we assure you that, provided there is no conflict between them and our own spirit and principles, we will readily accept them and follow them cheerfully and faithfully.

Take up your allotted place in our ranks, so that our sacred work may continue in the future as in past days.

## GREETINGS



THIS, our Hadlukah Journal, is a true and worthy testimony of the noble and diligent work of our brothers in behalf of our Cong. Shaare Zedeck Anshe Poland.

TO US, this Hadlukah Celebration, is, and will forever, remain a memorable record of the life and deeds of our brothers and our noble congregation.

TODAY, amidst our joyous celebration, we praise and give thanks to those who have made this our present undertaking, a symbol of success.

TO OUR BROTHERS, their relatives and friends, as our guests on this occasion, we extend our heartiest greetings, and we ask them to join us in our moments of joy and commemoration, in a brotherly spirit emblematic of the Congregation Shaare Zedeck.

TO PERPETUATE the good work, and to compensate our good brothers for their strenuous labors in compiling this Hadlukah Journal, we ask our brothers to promulgate by word and deed the meritorious acts of our brethren as exemplified in this, our Hadlukah Journal.

THE HADLUKAH BANQUET COMMITTEE

Compliments of

## FAIRALL WALL PAPER CO.

324 Third Avenue

325-327 Second Avenue

Pittsburgh, Pa.

## Drob-Berger Printing Co.

From a Card to a Newspaper

We are proud in having assisted you in this issue, and we are happy with the tremendous success you have achieved in this, your Hadlukah Celebration.

ATlantic 7834

1534 Centre Avenue

Pittsburgh, Pa.

## KEYSTONE NATIONAL BANK IN PITTSBURGH



322 Fourth Avenue  
Pittsburgh: Pennsylvania

Compliments of

## HICKEY'S

Smart Men's Wear

Formerly

STONE and FRISHMAN

1337 Fifth Avenue

Pittsburgh, Pa.

Court 7523

## WHITMAN PRINTING CO.

"THE HOUSE OF BETTER PRINTING"

1719 Fifth Avenue

Pittsburgh, Pa.

ATlantic 5179

Compliments of

## DRY SLITZ STOGIES



Compliments of

## UNITED BAKING COMPANY



Carson Street

South Side

Compliments of

## BYRNES and KIEFER COMPANY



Pittsburgh, Pa.

## ALLEGHENY VALLEY BANK

OF PITTSBURGH

Chartered 1900

### OFFICERS

E. J. O'BRIEN, President

HENRY G. BOKERMANN, Vice President

JOHN F. LORESCH, Vice President

W. V. BROGGE MAN, Cashier

K. W. GUNDLACH, Assistant Cashier

CAPITAL ----- \$200,000.00

SURPLUS ----- \$200,000.00

Compliments of

## Mr. and Mrs. PHILIP DENMARK

THE RELIABLE SHOE STORE

5213 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

Compliments of

## W. G. MACKS COMPANY

Leather and Shoe Findings

405 Grant Avenue

Millvale, Pa.

## SISSMAN STUDIO

LET SISSMAN BE YOUR PHOTOGRAPHER

1828 Center Avenue

Pittsburgh, Pa.

Compliments of

I. KLEIN, Branch Manager

DULUTH-SUPERIOR MILLING DIVISION  
of STANDARD MILLING COMPANY

1609 Investment Building Pittsburgh, Pa.  
Millers of High Grade Pure Spring Wheat and Rye Flours  
Phone: ATLantic 5790



---

ATLantic 7733

THE GRESSER MEMORIAL WORKS

WORKERS OF MERIT  
Monuments — Headstones — Markers  
2342-44 Center Avenue Pittsburgh, Pa.

---

Call Us, We Deliver ATLantic 9195

STUTZ PHARMACY

UPTOWN'S MOST MODERN DRUG STORE  
1730 Forbes St., at Miltenberger Pittsburgh, Pa.

Compliments of

J. A. H. JUNKER, Inc.  
Leather, Shoe Findings and Shoe Machinery  
329 Water Street 328 First Avenue  
Phone, COurt 1707 Pittsburgh, Pa.

IN THE PRODUCE DISTRICT IT'S THE  
WILLIAM PENN TRUST COMPANY

Penn Avenue and 21st Street  
Pittsburgh, Pa.



---

Greetings

RIECK-McJUNKIN DAIRY COMPANY  
MILK, CREAM, ICE CREAM,  
BUTTER, EGGS  
ATLantic 7300

---

Phone, GRant 5843

ABE KIRSHENBAUM

Tin, Slate and Gravel Roofing,  
Sheet Metal Work, Hardware Supplies

108 Fullerton Street Pittsburgh, Pa.

Compliments of

Mr. and Mrs. MORRIS BENJAMIN

A Friend of

CONGREGATION SHAARE ZEDECK ANSHE POLAND

Our heartiest congratulations and best wishes  
on your happy occasion

Compliments of the

UNION LOCAL 44  
of Pittsburgh, Pa.

די אידישע בעהער יוניאן לאדיקאל  
או פיטסבורג, פא.

באנדריסען די קאנגרעניעישאן שערי צדק, וואס זוי געהן פיעירען צו פאָרֶז  
ברענען דעם מאָרטניידוש פון זוּיגֶר שוהל. די אידישע בעהער יוניאן אוֹן צוֹן  
אַרגנָּאַנוֹזָאַצְיָע פון פיטסבורגער אַרכְּビִּיטְּר. זי שְׂטִיכְּטַסְּ יְהֻדָּע אַינְסְּטִיטְּוּשָׁאָן סֵי  
איַן שְׂטָאָרְטָן אוֹן סֵי אַוְסְּמָעָן שְׂטָאָרְטָן. רַאֲדִיקָּאָל אוֹן נִישְׁתְּ רַאֲדִיקָּאָל. דָּאָרוֹם  
דָּאָרָפְּ מָעַן זַי אַוְיךְ שְׂטִיכְּעָן. וּוּן אַ מאָן אַדְעָר פְּרוֹי קוֹיפְּטָ בְּרוֹיְטָ דָּאָרָפְּ מָעַן  
אַכְּטוֹנָג גַּעֲבָעָן דָּאָס אַוְוָף דָּעַם בְּרוֹיְטָ אַאֲלָ וְיַיְן דָּאָס לְיַיְבָּעָל פָּוּן דָּעַר יְוֹנִיאָן  
וְאָס מִיר צִיְּגָעָן אַיְּךְ אַיְּנָן דָּעַם אַדוּוּרְטִיוּזְמָעָן. דָּאָן וּוּט אַיְּהָר וּוּסְּעָן דָּאָס  
די בְּרוֹיְטָ אוֹן גַּעֲמָכָט גַּעֲוָאָרָעָן פָּוּן די אַידְּישָׁע בעהער יְוֹנִיאָן וְאָס דָּאָס  
לְיַיְבָּעָל גַּאֲרָאַנְטִירָטָ רַיְוְנְלִיכְּקִיְּט, קְלוֹן, סָאַנְיְּטָאַרְיָש.



LOUIS STEINBERG

Dealer in

FRESH MEATS

בשר כשר

2049 Murray Avenue  
HAzel 5303  
HAzel 9311

86 Logan Street  
GRant 9373

Res. Phone, GRant 2883  
Pittsburgh, Penna.

Compliments of

Pittsburgh Jewish Monumental Works

מצבות אונד נייטם

Best Workmanship Always      Guaranteed Dependable  
3116 Niagara Street      (Oakland) Pittsburgh, Pa.  
Please give me a call and I will come to see you at once.

SAMUEL EDELSTEIN, Prop.

MAyflower 2682

Tel. FAirfax 6904

Money Loaned

Unredeemed Pledges

SIDNEY BLITZ

Diamonds, Watches, Jewelry  
Musical Instruments and Shot Guns

Fine Watch and Jewelry Repairing

Open Evenings

116 Federal Street

N. S., Pittsburgh, Pa.

Compliments of

CHAS. KOCH & CO.

11th & Pike Streets

Pittsburgh, Pa.

Flour . Sugar . Salt . Shortening

We Mill Powdered Sugar Fresh Daily

## Duquesne Brewing Co.

Drink

DUQUESNE PILSENER

and

NUT BROWN ALE

---

Compliments of

## Butler Gas Products Co.



---

Compliments of

MICHAEL M. (Mike) MENDLOW

"WHITE ROSE"

Treat The Family At

## RECHT'S

Squirrel Hill's Finest Restaurant  
and Steak House

2016 Murray Avenue

---

Compliments of

## Urbach Monumental Works, Inc.

Cemetery Memorials

2346 CENTER AVENUE  
PITTSBURGH, PA.

MAyflower 9345

## Kalson's Natatorium

Russian and Turkish Baths

1315 EPIPHANY STREET  
PITTSBURGH, PA.

Extensive Improvements Made  
Our Place Modern In  
Every Particular

---

Compliments of

## Wolf's Shoe Store

M. WOLF, Prop.

"The Biggest Store On the Hill"

1710 CENTER AVENUE  
PITTSBURGH, PA.

## Caplan's Restaurant

Fresh Smoked Meats

HOME MADE PASTRIES

1229 FIFTH AVENUE

PITTSBURGH, PA.

## MORGAN and KAUFMAN

Wholesale and Retail

Men's, Young Men's & Boys Clothing  
1021 FIFTH AVENUE

PITTSBURGH, PA.  
Phone GRant 7695

---

Compliments of

## WASHINGTON TRUST CO.



PITTSBURGH, PA.

## J. FREEDMAN

HATTER and FURNISHER

1325 Fifth Ave. Pittsburgh, Pa.  
ATlantic 9945

## A. H. LEVENSON and BROS. Printers

1425-27 FIFTH AVENUE  
PITTSBURGH, PA.  
Court 0411

## HAYE'S DRUG STORE

S. M. REICH & CO.

1001 Wylie Ave. Cor. Washington  
Phone GRant 9229 Pittsburgh, Pa.

## WEINSTEIN BROS. RESTAURANT

PITTSBURGH, PA.

## BLOCK'S CONSTABLE SALE

1804 CENTRE AVENUE

Entire Stock of  
FINE READY TO WEAR  
Must Be Sold to Bare Walls

Compliments of

## ROSENBERG and FRISHMAN

The Shoes They Talk About  
1327 FIFTH AVENUE  
PITTSBURGH, PA.

Compliments of

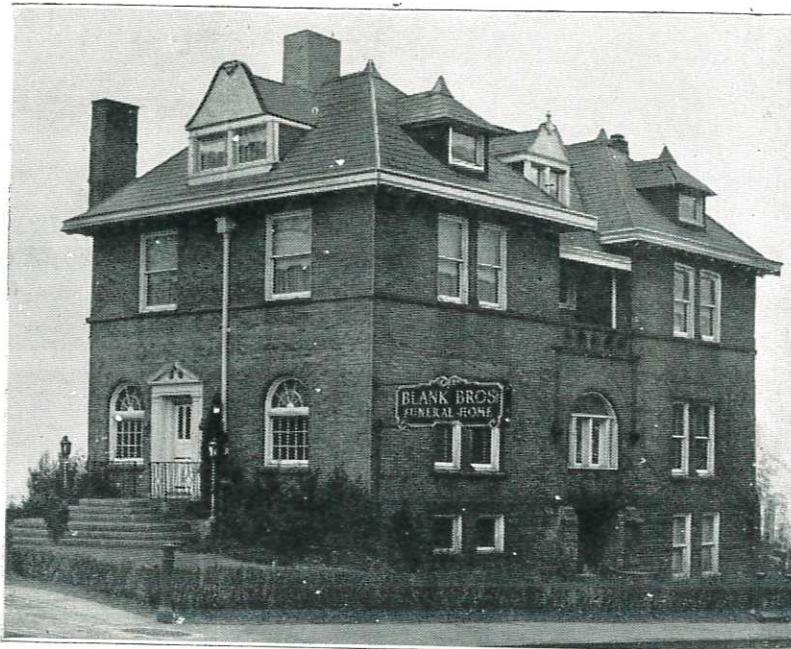
## OSCAR GOLD and BROTHER

1225 FIFTH AVENUE  
ATlantic 6854

Compliments of

## Victor Silverman

1308 FIFTH AVENUE  
Court 8221



## The New Idea

The new idea in funeral directing calls for a man who can enter a home of grief and take complete charge managing details—great and small—with a steady hand. To do so requires not only a thorough technical training, but also a great fund of sympathy and tact.

That is exactly how we serve those who call upon us in their hour of sorrow.

## BLANK BROS., INC.

SAMUEL BLANK, Pres.

SChenley 4000

Forbes Street at Craft Avenue

Pittsburgh, Pa.

## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ה.

### ר' נתן וואנגנער ע"ה

אן איבערגעגעבענער ברודער צו דער חברה, געהאלפען דער חברה איידער מיט זיין צייט און מיט זיין געלַה. געווען טריושורער אין די יאהרען פון 1916 ביז 1921. השי"ת זאל טרייסטען די אלמנה מיט די יתומים. ד' יהונן עפרו.

### ר' אברהם חיים ב"ר נפתלי הכהן דאוזענפערלד ע"ה

איינער פון די שענסטע אידען אין אמריקה. א טיפ פון אלטען חסיד דישען דור מיט דעם פולען ברען. געווען 40 יאהר אין אמריקה, נישט אבוי גערראטען פון שלחן ערוך זיין גאנצען ליעבען. אנדענקונג פון זיין פרוי און קינדרער. השי"ת זאל טרייסטען זיין פרוי מיט די קינדרער. ד' יהונן עפרו.

ת. נ. צ. ב. ה.

In Memory of Our Beloved Son, Louis

Died December 30, 1920

Sadly missed by All

Mr. and Mrs. Zwang and Family

ת. נ. צ. ב. ה.



### ר' ישראָל ב"ר אברהם אפרים ז"ל

א טיפ פון אלטען אידישען דורך. מדריך געווען זיין קינדרער בדרך היישר. אין דער אלטען הום אוין זיין הויז געווען אפערן פאר אלע קלאסען אידען. נאָר וואָם אַרְיֶבְּעָרְגְּעָקְּמָעָן נאָך אַמּוֹרָה אַז עֲרַגְּשָׂתְּאַרְבָּעָן אין זיין בעסטע יאהרען.

נאָט זאל טרייסטען די אלמנה מיט די קינדרער. ד' יהונן עפרו.

In Memory of Mr. I. M. Palgan

Remembered by Wife and Children

## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ב. ה.



ר' יהודא שלשפאָרַה הכהן  
נעוועָרָעַן אַ מעַמְבָּעַר אִין  
אַהֲרֵן 1905. נעוועָרָעַן אַ טִיכְטִינְגֶּר  
ברָדָרָעַר, מִיטְגָּעָהָאַלְפָעַן אִיםְבָּעַר  
דָּרָר שׂוֹהָל מִיטָּזָוָנָעַן דְּרוֹבָּות. נוֹטָ  
גַּזְוֹכָטָקִין אַמְּטָה. אַנְדָּעָנְקָוָגָן פָּוָן  
זַיִן פְּרוּ אָזָן קִינְדָּעָר.  
נָאָטָזָאָל טְרִיוּסְטָעַן דַּיְ אַלְמָנָה  
מִיטָּאִיהָרָעַ קִינְדָּעָר.

אלטָעַ שָׁרָה לָאָה שְׁוּעַבָּעַל

ע"ה

אַ פְּרוּ פָּוָן דַּעַם אַלְטָעַן אַידִּיָּ  
שָׁעַן דָּרָ. אַיהָר הָוִין אַין אִיםְבָּעַר  
אַפְּעַן נְעוּעַן פָּאָר אַירְדָּעַן. נָאָטָ  
זָאָל טְרִיוּסְטָעַן אַיהָר מִאָן מִיטָּ  
דַּיְ קִינְדָּעָר אָונְד קִינְדָּם קִינְדָּעָר.  
ד' חָוָן עָפָרוּ.

In Memory of our  
beloved wife and mother  
Mrs. Sarah L. Schwabel  
by Husband and  
Children and  
Grandchildren

Sarah L. Schwabel

## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ב. ה.



Mrs. Kaufman

מרָס. קָאוּפְמָאָן ע"ה

נְעוּעַן אַ אַידִישָׁעַ פְּרוּ מִיטָּ אַ  
אַידִישָׁ הָאָרֶן. אַן אַלְעַ טְשָׁאָרְטִים  
פָּוָן דָּרָר שְׁטָאָדָטָה אַתָּ וַיַּבָּאָ  
לְאָנָּטָ, מִיטְגָּעָהָאַלְפָעַן דַּעַם נְוִוִּטָּ  
בָּאַדְרָעָפְטִינְגָּעַן. נָאָטָזָאָל טְרִיוּסְטָ  
טָעַן אַיהָר מִאָן מִיטָּ דַּיְ קִינְדָּעָר.  
ד' חָוָן עָפָרוּ.

ת. נ. צ. ב. ה.



גָּאָלְדָּעַ פְּרוּמָּן ע"ה

In Memory of our  
beloved mother  
Mrs. Goldie Fromm

Sadly missed by  
Children and  
Grandchildren

## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ב. ה.



מרס. ב. מאריין ע"ה  
א פרוי פון דעם אלטען אידרי  
שען דורך, א שוועסטער פון אונר  
ווער באַלְבָטָעָן פרזיזענטה.  
טיך. זי חאָט געגעבען אַיחֶרֶע  
קיינדרער אַ אִידְרוּישׁ עֲרַצְיוֹהָגָן  
לוּיט דעם אלטען דורך. נאָט זָאָל  
טרַוִוִיסְטָעָן אַיהָרָה מָאָן מִיטָּה  
קיינדרער אָן זַיְן בּוֹרוּדָה אָן  
שְׁוּוּעַסְטָעָר.

In Memory of Our  
Beloved Wife and  
Mother  
Mrs. Ella Marion  
by Husband and  
Children

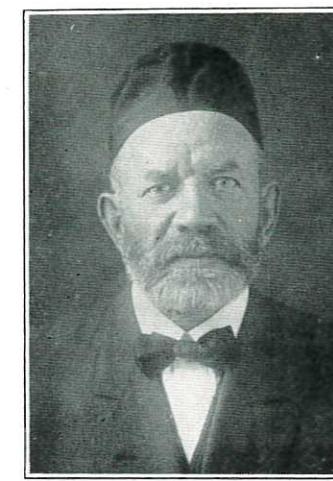
שרה רחל קאָפְּלָאוּן ע"ה

In Memory of  
Mrs. Sarah Caplan  
Remembered by  
Husband and Children



## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ב. ה.



Mr. M. Sabludowsky

ר' משה זאָבלָדוּזָאָוְסְקֵי הַכֹּהֵן  
ע"ה

געועען אַיְנָעָרָה פָּוּן דַּי עַלְטָסָה  
טוּעַמְבָּרָם. מִיטָּה אָן אָפָעָנָה  
הַאנְד אִיכְמָעָר גַּעַשְׁטִיצָטָה דַּי שָׁוָחָלָה.  
וּוּ אַוִיךְ גַּעַהְלָפָעָן אָונְטָעָרָגָעָה  
דְּרִיקְטָעָה. נָאָט זָאָל טַרְוִיסְטָעָן  
זַיְנָעָ וַתּוּמִים.

ד' יְהוָנָן עַפְרוֹן.

In Loving Memory  
by His Children

ת. נ. צ. ב. ה.



Mr. M. Myers

ר' מַרְדָּכַי מִיּוּרָם ע"ה

געועען שְׁמַשׁ אֵין שְׁהָלָה אָן  
בָּעֵל קְוֹרָא אָן בָּעֵל תְּפִילָה פָּאָר  
30 יָאָהָר. גַּעַוּעָן גַּעַכְטָעָט בַּיּוּ  
דַּי בָּעֵלְהַבְּתִים. נָאָט זָאָל  
טַרְוִיסְטָעָן זַיְנָעָ וַתּוּמִים.

ד' יְהוָנָן עַפְרוֹן.

Remembered by  
His Children

## IN MEMORIAM

ת. נ. צ. ב. ח.



Mr. S. Braverman

ר' גרשון זעליג בראָווערמאָן  
ע"ה

א געוועגענער טרייער ברודער  
זו דער שוהל געשטארבען איז  
זײַגער בענטטע יאהרען. נאָט וְאַ  
טריסטען די אלמנה מיט די  
קינדרער.  
וז' יְהוֹנָן עֶפְרוֹן.

In Memory of Our  
Husband and Father  
by Wife and Children

ת. נ. צ. ב. ח.



ר' צִבּי פֿרְעָנֵד ע"ה הַקְדוֹש  
נוּוֹעַן א גַּעֲטָרִיעַר מַעֲמָבָר  
זו דער שְׁוָהָל אָזֶן זו אַלְעָבָרִיךְ  
דָּעָר. ער אַיְזָן אַבְגָּעָרִיסָעַן גַּעַד  
וּאוֹרָעָן פּוֹן זַיִן פָּאַסְמִילִיעַ אָזֶן די  
בְּעַמְּטָע יְהָרָעָן פּוֹן זַיִן לְעַבָּעָן.  
נָאָט וְאַל טְרִיסָעַן די אַלְמָנָה  
מִיט די יְהָוּמִים. עַהְרָע זַיִן  
אַנְדָּעַנְקוֹנָג.

Remembered by  
His Wife and Children

Mr. H. Friend

## "IN MEMORIAM"

ת. נ. צ. ב. ח.



Elias Kleinman

Died Tuesday May 31, 1927. Aged 62 years after a lifetime of service to his God and to his Religion.

Coming to this Country in the early life of the Jewish Community of this City, he immediately set to work, to help organize this Congregation Shaare Zedeck Anshe Poland.

Many were the trying days, weeks and months of hardship and work in those early days, holding services in his own home and other Pioneer Members Homes, finally taking quarters on Scott St., later buying their own lot and erecting the present building.

He served the Congregation in every capacity, and it can be truly said of him, that he never failed to show kindness, nor refused to do a good deed, where humanly possible.

His was a life of unselfish service and devotion to his fellowman.

May his loving memory be a blessing and a source of inspiration.

This tribute to the memory of a Loving Husband, Father and Friend is given by Mrs. Lena Kleinman, Son Harry, and Friends.

הנאהבים והנעימים בחיהם ובמותם לא נפרדו

## הוכרות נשמות

## Memorials

"They were lovely and amiable in their Lifetime  
and were not separated at their death"

ת. נ. צ. ב. ח.



Our beloved father  
and husband  
L. Kwalwasser

Remembered by  
Wife and Children

ר' אלעזר קוואלואסער (ע"ה)  
איינער פון די טיכטיגע ברידער  
ווזאָס די חברה האט געהאט. ער  
אייז געווען פון די ערשות זילען  
זו העלפֿען בווען די שוחל, נישט  
געשפֿאָרט קײַן צויט און קײַן  
נעלד. געווען טרעזשׂער אין די  
יאָהרען 1907-1911-1912 און  
אלמנה מיט די יתומים וד' יהונין  
עפֿרו.



*Attentive  
Service*

Ralph Schugar

Chapel Office  
1801 Fifth Avenue

*Grant  
8500*



Mrs. L. Kwalwasser

My heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
I feel proud of our congregation  
and pray that it continue in its  
Spiritual Efforts



Mrs. Chas. Shapiro

My heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION

Mr. and Mrs. Max Goldman

**מר. און מרם. מאקס גולדמן**

באנדריסען די קאנגרענויישן שערי צדק מיט די אפיסערס צו זווייגר שמחה  
פון דער הילקה פון מארטנויידזש

**די פישעל טאבאך נ"י**

Mr. and Mrs. F. Taback

א יידיך נאמэн צו די שערי צדק. ער איז נישט קיין ברודער צו דער חברה.  
אבער זיין הארי באלאנט צו דער חברה. זייןע נדבות צו דער שוחל גיט ער  
איומער מיט באשיידענהייט. ער באנדריסט אלע מעמבערט מיט די אפיסערס  
צו דער שמחה וואם זיין געהן פיעערען די הילקה פון דעם מארטנויידזש.

Mr. and Mrs. L. Gordon

**מר. און מרם. ל. גורדון**

א נײער ברודער אין דער שוחל. ער פרעהט זיך מיט אונז צו דער שמחה  
פון דער הילקה פון מארטנויידזש.

Mr. and Mrs. A. Schilet

We wish all members of the  
CONGREGATION SHAARE ZEDECK ANSHE POLAND  
Much Success in their Congregation Activities

Congratulations

On Your Hadluko and Best Wishes for the Continued  
Success of the Shaare Zedeck Congregation  
(Anshei Poland)

Mr. and Mrs. Max Fromm and Daughter Geraldine

Mr. and Mrs. Jacob Shrut

**ר' יעקב שרות און פרוי**

באגנרטיסט דיא חברה ווי ער איז א מעמבער פון לאנגע יאהרען צו דער שמחה  
וואס דיא שוחל געהט פאַרבּראָגען דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. M. Crystal

**ר' משה קרייסטahl**

געוֹאָרָעָן אַ מעמבער אַין יָאָהָר 1900. אַ גַּעֲטִירְיָעֶר בְּרוֹדְרָעֶר צַוְּ דָעֵר שְׁוֹהָל.  
ער האט פֿיעַל מִיטְּגָהָאַלְפָעָן וּוֹעֵן דִּי שְׁוֹהָל הָאָט וְזַדְּגָבָיוֹת. ער האט באַקְלִיּוֹד  
דעם אַמְּטָפָן וּוֹיִסְפְּרָעוֹידָעָנט אַין דִּי יָאָהָרָעָן צַוְּ דָעֵר שְׁמָהָה פָּוֹן דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן  
מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. H. Domb

**ר' צבי הערש דאמְבָּנְיָה**

אַ מעמבער זִוִּיט 1906. אַ טִּכְּטִינְגֶּר אַרְבִּיטְּשֶׁר פָּאָר דִּי שְׁעָרִי צְדָקָה. דִּי  
ברִידָּעָר האָבָּעָן אַנְעָרָעָנט זִיְּן טִּכְּטִינְגֶּר אַחֲבָיוֹת אַין האָבָּעָן אַיִּם עַרְוָעָלְלָט  
פָּאָר נְבָאִי רָאָשָׂון פָּוֹן דָעֵר חַבְרָה קְדִישָׁא זִוִּיט תְּרִפְ"ח. ער באַגְּנִיסְטָה דִּי חַבְרָה  
דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ פָּוֹן דָעֵר שְׁוֹהָל.

Compliments of

PITTSBURGH LODGE No. 16 O. K. O. J.

די פִּיטְּסְבּוֹרְגָּעָר לְאָדוֹשׁ נּוֹמָעָר 16 אַרְדָּעָר נְיוֹטָם אָוֹ דּוֹשָׁאָזָעָה באַגְּנִיסְטָה  
סְעַן דִּי חַבְרָה שְׁעָרִי צְדָקָה צַוְּ דָעֵר שְׁמָהָה וּוֹאָס זִיְּן גַּעֲנְגָּעָלְלָט  
בָּוֹן דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ. מִיר וּוֹיִסְפְּרָעוֹידָעָנט דִּי גַּוְּטָעָם וּוֹאָס דִּי שְׁוֹהָל טְהָוָת פָּאָר זִוְּעָר  
ברִידָּעָר. עַס אַיְּזָה שְׁוֹהָל נִישְׁתְּבָּלוּוֹ פָּאָר דָאָעוֹונָעָן. נֹור אַוִּיךְ בֵּין אַדְמָה לְתַבְּרָיוֹ.  
מִיר וּוֹיְנְשָׁעָן זִיְּדָס זִיְּוָוָן וְאַלְעָן וּוֹיְטָעָר אַנְגָּהָן מִיט זִוְּעָר הַיְּלָגָעָר אַרְבִּיטְּשֶׁר.

Mr. and Mrs. M. Berlin

**ר' מענדיל בערלון נַיִ**

אַ מעמבער זִוִּיט 1919. ער באַגְּנִיסְטָה דִּי שְׁעָרִי צְדָקָה דּוֹמָעָבָּרָם מִיט אַלְעָן  
אַפְּסָעָרָם צַוְּ דָעֵר שְׁמָהָה וּוֹאָס זִיְּן גַּעֲנְגָּעָלְלָט  
מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. J. Rothstein

**ר' יצחק בָּר אַשְׁר רַאֲטְשְׁטִין**

מעמבער זִוִּיט יָאָהָר 1910. אַ גַּוְּטָעָה פְּרִוְּנְדָּר צַוְּ דָעֵר שְׁוֹהָל אַוְן צַוְּ דָעֵר  
ברִידָּעָר. מִיטְּצָהָהָלְפָעָן אַיְּזָה אַיְּמָעָר גַּעֲוָעָן זִיְּן מַאֲטִיוֹ. ער באַגְּנִיסְטָה אַלְעָן  
ברִידָּעָר צַוְּ דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. S. Goldstein

**ר' שלמה נאלדשטיין**

אַ נִיְּעָר מִעְמְבָּעָר אַיְּן דָעֵר שְׁוֹהָל. ער פֿיהְלָת זִיךְּ גַּלְּיקְּלִין, וּוֹאָס ער אַיְּזָה  
גַּעֲוָעָן אַ מעְמָבָּעָר. ער באַגְּנִיסְטָה דִּי ברִידָּעָר צַוְּ דָעֵר שְׁמָהָה פָּוֹן דָעֵר הַדְּלָקָה  
פָּוֹן דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. H. Mayers

**ר' הַלְּלָה מִוּעָרָם**

אַ מעמבער זִוִּיט 1926. אַ גַּעֲטִירְיָעֶר אַיבְּרָעָגְּנָעָבָּעָנָר בְּרוֹדְרָעֶר צַוְּ דָעֵר  
שְׁוֹהָל. רָהָיָג, גַּלְּאָסָעָן. אַיְּנְגָּעָרְשָׁעָנְדִּיג אַיְּמָעָר מִיט דִּי ברִידָּעָר. ער באַגְּנִיסְטָה  
דִּי ברִידָּעָר צַוְּ דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן דעם מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

**ר' אליעזר סילק**

Mr. and Mrs. L. Silk

אַ מעמבער זִוִּיט 1920. ער פֿרְעָהָת זִיךְּ וְעַהְרָ מִיט דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן דעם  
מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ.

Mr. and Mrs. H. Pittler

**ר' חיים מרדכי פיטלר**

איְנָעָר פָּוֹן דִּי עַרְשָׁטָעָן גַּרְיָנְדָּעָר פָּוֹן דָעֵר חַבְרָה. מִיט זִיְּן גַּאנְצָעָן כּוֹחַ  
הָאָט עַר אַיְּן דִּי עַרְשָׁטָעָן יָאָהָרָעָן גַּעֲנְגָּעָלְלָט פָּאָר דָעֵר שְׁוֹהָל. גַּעֲוָעָן אַ מעְמָר  
בָּר אַיְּזָה 1894. הַיְּינָט וּוּתְּרָעָמָה עַר פֿיְעָרָעָן דִּי שְׁמָהָה פָּוֹן דָעֵר הַדְּלָקָה פָּוֹן  
מאַרטְּגִּירְדּוֹשׁ פָּוֹן דָעֵר שְׁוֹהָל אַיְּזָה תְּרִצְ"ה.



Mr. and Mrs. Ch. Flasterstein

**ר' יהואל פלאסטערשטיין**

א מעבר זויט 1920. אינער פון די באנקעט הילקה קאמעט. ער  
פרעהט זיך מיט דער שמחה ווּאַס די שוחל געהט פֿאָרבּערענען דעם  
מאָרטניידוש.

A Friend of

**Mr. and Mrs. H. GELMAN**

A Friend of

CONGREGATION SHAARE ZEDECK ANSHE POLAND

With best wishes for continued success in the fine work

Shaare Zedeck is doing



Mr. and Mrs. J. Sharry

**מר. יוסף שער**

אן אלטער מעבער. פרעהט זיך מיט דער שמחה פון דער הילקה פון  
דעם מאָרטניידוש.



Compliments of  
Mr. and Mrs. A. Zushnider  
1536 Centre Avenue

Our heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION



מר. ל. שלאַקמאָן

Mr. and Mrs. L. Shlackman

באנריסטט די חכירה שערי צדך אַנשי פוילען וואָס זוי געהן פיעערען  
די הדרקה פון דעם מיארטנוייזש



Mr. and Mrs. M. Slackman

Our heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
We feel proud of our congregation and  
pray that it may continue in its  
Spiritual Efforts



Mr. Cecil Schwartz



Mrs. Miriam Friedman-Schwartz



Mrs. Hanna Friedman

Our heartiest congratulations  
and best wishes  
to Shaare Zedeck Cong.  
We feel proud of our  
congregation and pray  
that it continue in its  
Spiritual Efforts.



Mr. and Mrs. S. Cohen

**ר' שלמה הכהן ורעייתו**

א מעמבר זויט 1918. צו העלפען דער שוחל איז אימער אין זיין האָזַן.  
ער מיט זיין נאכטלווע באָנְגִיסְעָן אלֶע מעמבערט צו דער שמחה וואָס זוי געהן  
פייעדען ר' הדלקה פון דעם מאָרטַגִּידּוֹש.

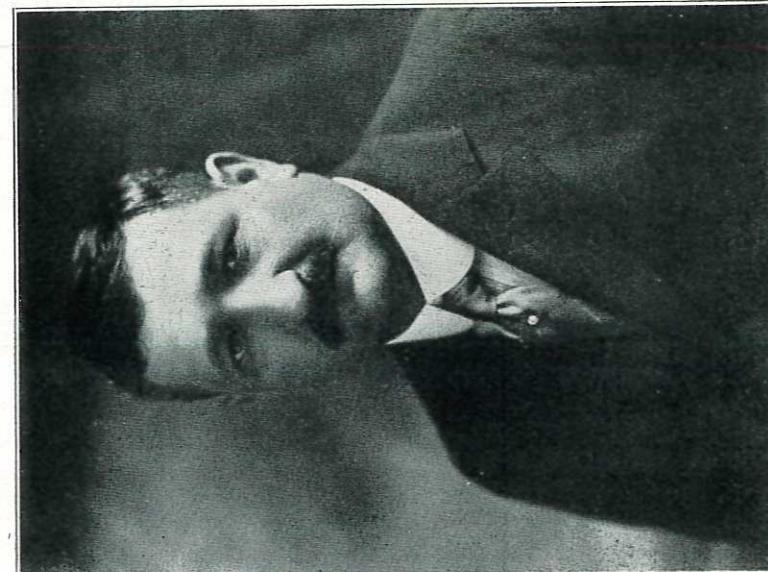
Mr. H. Dorman

**ר' חיים חנוך דארמאָן**

א מעמבר זויט 1907. איז  
באליבט בי אלע ברידער דורך  
זיין בשירדענהייט. ער באָנְגִיסְעָן  
די אַפִּינְטוּס איזן די ברווער פון  
די שערץ צראָק צו דער שמחה פון  
דער הרלקה פון דעם מאָרטַגִּידּוֹש.



**Officers of the Federation of Polish Jews in America**



Benjamin Winter, President



Z. Tyngel, Executive Director



A. B. Rosenstein, Vice-President      H. Tuch, Western Vice-President

## די שערן צדק שוחל פיערט א יומ טוב

פונן ז. טינגעל, עקווקטיוו דירעקטאר פון די פויילישע אידען אין אמריקא  
די שערן צדק שוחל אין פיטסבורג האט אַבְּגָעָצָהָלֶט אַ הָבֵב.  
אייז שווין פון היינט אַן גָּרְנִישְׁטַשְׁ שְׂוֹלְדִּיגָּ אַוְּפָ אַיְחָר גְּבָרִידָע אָנוּ אַוְּפָ  
די ערְדָּ וְאָוּ די שוחל שטעטָה, אָנוּ מָעֵן פְּרָעָהָת וְזָךְ דָּעָרְבָּעָר. עַס אָיִז  
אַמְּעָרְקָוְוִירְדִּיגָּר יָם טָבָּ אַבְּגָר זָעָהָר אַכְּרָאְקָטְעָרְיסְׁטִישׁ פָּאָר אָנוּ  
אַיְדָעָן אַלְמָ אַ פָּאָלָק. די שְׁנָאִים אַנוּגָּרָעָ בְּצָשְׁוָלְדִּיגָּעָן דָּאָרָ אַנְּזָ אַיְן כָּל  
דָּבָר אַסְּוֹר חָלִילָה. אַבְּגָר זָלְעָן זָיְ קְוָמָעָן אָזְן זָהָגָן, וְוִי פְּשָׁוְטָעָהָרָאָרָ  
צִיגָּע אַיְדָעָן פְּרָעָהָן זָיךְ בְּלִזְוֹ דָּעְרָפָאָר וְוִיְלָ וְיִעָּרָ שָׁוָּהָל, וְיִעָּרָ מָקוֹם  
קְדוּשָׁ אַיְזָ רְיָזָן פָּן חָבוֹתָה. פָּן היינט אָזְן אָנוּ וְוִיְעָטָרָהָאָט שְׁוִין קִינְעָר  
קִיְּוָן שְׁלִיחָה אַבְּגָר דָּעֵם הוֹיָן תְּפִילָה אָנוּ תּוֹרָה. וְוִיְלָ אַמְּקָוֹם קְדוּשָׁ  
וְוִי די שערן צדק שוחל אייז אַפְּגָן פָּאָר אַלְעָמָעָן וְוִרְעָס וְוִילְעָרְגָּעָן אָזְן  
דָּאָזְעָנָעָן. אָיִז דָּאָס נִישְׁטָשָׁעָהָן, אָיִז דָּאָפָּ נִישְׁטָשָׁעָהָן עֲפָעָם וְוִי אַסְּמָבָּאָל,  
פָּאָרְזָוָאָס מִירָהָאָבָּעָן גְּעַמְּעַמְּשָׁתָּאָסְּהָאָלְטָעָן אָזְיָוְ לְאָגְגָן אִין גָּלוֹתָן, נִשְׁטָשָׁ  
וְוִרְעָרָעָן אַוְּסָגְעָמִישָׁת בֵּין הָעָמִים אָנוּ אַוְּנָטָעָרְגָּעָהָן טָאָקָעָן, נִאָרָ דָּעְרָפָאָר  
וְוִיְלָ מִירָהָאָבָּעָן אַוְּמָעָטָוָמָוָס וְוִיְלָ מִירָהָאָבָּעָן נִאָרָ גְּעַשְׁאָפָּעָן אַיְשָׁוּב  
מִיטָּגָעָפָהָרָמָט דָּעֵם מָקוֹם קְדוּשָׁ?

זו אָנוּ אַיְן אַפְּסִים פָּן דָּעֵר פְּעַדְעָרִישָׁאָן אָיִז די טָעָג גְּעַקְוָמָעָן אַ  
דָּעְלָעָגָצִיעָ וְוִאָס אָיִז בְּעַשְׁטָאָנָעָן פָּן אַ גְּוָטָעָן אִידָּעָן, אַ רְבָּ אָזְן אַ נְּיָז  
יִאָרְקָעָר בָּעֵל הַבַּיִת. שְׁמוּעָעָנְדִּיגָּה אָהָט זָיךְ דָּעֵר גְּוָטָעָר אַיְדָ אַרְוִיְגָעָ  
וְאָגָט אָזְן אַ זָּוִיָּן, צִיְעָר וְוָאָלָטָ נִישְׁטָשָׁעָהָן גְּעַקְאָנָטָ גְּעַפְנָעָן עֲפָעָם אַן אָרְרָ  
בִּיְתָ אָזְן אַנוּגָּעָר אַפְּסִים. צִוְאָזְטָעְמִיקִיָּט וְוִי אַנוּגָּעָר פְּעַדְעָרִישָׁאָן  
פִּיהָרְתָּ אַן דָּאָרָפָּ מָעֵן הָאָבָּעָן אַנְדָּעָרָעָ מְעַנְשָׁעָן. אַיְךְ הָאָבָּעָן זָיךְ אַוְּפָגָעָ  
שְׁפָטָעָט אָנוּ הָאָבָּעָן רְבָּ דָּעָגָעָט ! אַיְחָר הָעָרָט רְבִי „אַיְחָר מָאָכָט אַ  
טְּשָׁוּתָה. מִירָ וְוָאָלָטָעָן אַיְיךְ וְעוֹהָרָ אַפְּטָ גְּעַקְאָנָט הָאָבָּעָן אָנוּ גְּעַהָטָמָפָאָר  
אַיְיךְ גָּאָרָ וְוִיכָּתִיגָּעָ אַרְבָּיִתָּ. אָנוּן קוּמָתָ אָוִים. צִוְעָרָעָן לְיִיְזָ  
דָּעֵר וְוִעָגָעָן אַזְיָוְ פִּיעָל אַיְדִישָׁעָ צְרוֹת אָנוּ מִירָהָאָבָּעָן אַסְּקָדָמָפָאָר  
דָּי צְרוֹת אַזְיָוְ וְוִיְינִינָג הַיְלָקָ אַזְוָעָבָן. אַנְאָרָ תְּפִילָה תָּהָאָן וְוִי אַיְחָר אַלְמָ  
גְּוָטָעָר אַיְדָ ? דָּעֵר רְבִי הָאָט אַ לְיִכְתְּבָן שְׁמִיכָעָל גְּעַטְהָאָן אָזְן פָּעָרָ  
אוֹיְגָעָן. אָיִן אָזְן אַוְּגָעָנְבָּלִיק וְזָיְנָעָן שְׁפָעָטָר גְּעַוּוֹאָרָעָן עַרְנָסָט אָזְן פָּעָרָ  
טְּרָאָכָט. אַרְדָּ דָּעָרְמָאָן מִיךְ אָזְן דָּעֵם פָּאָקָט וְוּעָן אַרְדָּ שְׁרִיבָּ עַטְלִיכָּעָ  
וְוִרְעָטָרָ וְוִעָגָעָן דָּעֵר שָׁוָּהָל אַיְעָרָר אָזְן צְוֹאָמָעָנְהָאָגָג מִיטָּ אַיְעָרָ  
הַדָּלָקָה.

נִשְׁטָשָׁ אַלְעָ שָׁוָּהָלָעָן אָזְן אַמְּרִיקָא פִּילְעָן אָוִים די הַיְלָגָעָ פָּוָנָקָ  
צִיְעָמָ וְוִאָס זָיְנָעָן אַוְּפָ וְזָיְנָעָן אַרְוִיְגָעָלִיְגָט גְּעַוּוֹאָרָעָן. אַבְּגָר מִירָ לְיִדְעָן

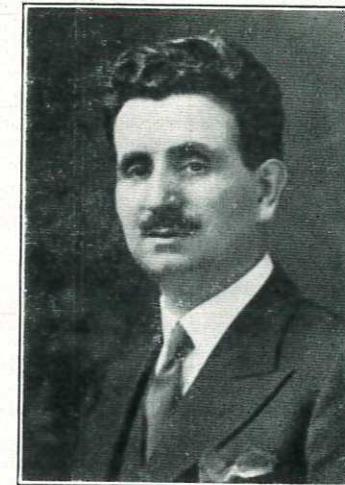
אַזְיָוְ פִּיעָל פָּן אַיְדִישָׁעָ צְרוֹת הַיְנָט אָזְן וְזָיְנָעָן אַלְעָ נִוְיָטִיגָּ גְּעַוּוֹאָרָעָן  
אַוְּפָ תְּפִילָה תָּהָאָן צְוָם רְבָּנוֹנוֹ שְׁלָמָן שְׁלָמָן. מִירָ זָיְנָעָן דָּאָרָ אַרְוָמָגָן  
רִינְגָעָלָט גְּעַוּוֹאָרָעָן מִיטָּ אַוְּסָטְרָלִישָׁעָ שְׁוֹנָאָס. אָזְן נִאָרָ דָּעָרָ הַיְמָעָל  
אַיְזָ גְּעַבְּלִיבָּעָן אַפְּגָן פָּאָר אַסְּקָדָמָ אַזְיָוְ צְעַהָנְדִילָגָעָר אַיְדָעָן אַיְן דִּיְתְּשָׁלָגָן  
אַזְיָ פִּילְעָן אָזְן אַנְדָּעָרָ לְעַנְדָּעָר אַרְוִיפָּצְקָוָקָעָן אָזְן גָּאָטָ צַוְּ בְּעַטְעָן.  
אַיְיעָרָ שְׁוָהָלָיְהָרָ דָּעֵר צְדָקָ אַיְזָ מְעַהָדָר וְוִי אַתְּ פְּתָלָהָהָוִי. דָּאָרָטָעָן וְוִאָס  
אַוְּזָ אַנְגָּעָפִיהָרָט מְעַשְּׁמָן טְבָוִים אָזְן עַס שְׁטִימָטָ מִיטָּ דָיְעַנְשָׁעָן וְוִאָס  
מִירָ הַאָבָּעָן בְּאָגָעָנָעָן אָזְן אַוְּנוּגָעָר גְּעַמְּיָנְזָמָעָר אַרְבָּיִתָּ, אָזְן אַיְחָר  
זָלָט מְאָכָעָן דָעֵם אַוְּפָטָהָוִי צַוְּ פִּיעָלָעָן אַסְּקָדָמָ אַזְיָוְ טְבָוָן. וְוִיְלָ אַיְחָרָ וְיִנְטָן  
בְּאָפְרִיאִיט גְּעַוּוֹאָרָעָן פָּן אַזְבָּהָן, אַמְּרָטָגְיָוָזָשָׁ בְּלָעָזָ. פְּרָעָהָט אַיְיךְ  
אַיְדָעָן אַזְבָּהָן אַזְיָוְ יְעָנָעָם שְׁעָהָנָעָם וְוִסְטָן. צִינְדָּט אָזְן לְיִכְתְּ אַסְּקָדָמָ  
גְּרָוְיָסָעָן פְּרָעָהָן אַזְבָּהָן דָעֵם כְּסָא הַכְּבָדָ. זָיְיָ מְעַגְעָן גְּרָיִיכָעָן, וְוִיְלָ זָיְיָ וְוִעָלָעָן קְוָמָעָן  
פָּן עַכְתָּעָרָ אַיְדִישָׁעָרָ פְּרִיאִידָ, לְיִכְתְּרָעָ. עַס דָּעְרָגְיִיכָט דָאָרָ צְוָם כְּסָא  
הַכְּבָד אַזְיָ אַפְּטָ לְעַצְמָעָן פָּוָנָקָעָן אַזְיָ אַזְבָּהָן אַזְבָּהָן סְפָרִים. פָּוָנָ  
קָעָן וְוִאָס וְוִעָרָעָן גְּעַבְּוִירָעָן פָּן אַיְדִישָׁעָן צָעָר אָזְן טְרָעָהָרָעָן לְיִדְעָן. וְזָאָ  
לְעָן צַוְּ אַיְחָם אַוְּזָ עַכְתָּעָרְיִיכָעָן פָּוָנָקָעָן אַזְיָ אַיְדִישָׁעָרָ תּוֹרָהָ פְּרִיאִידָ.



Mr. and Mrs. L. Fromm  
Our heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
and pray that it continue in its  
Spiritual Efforts

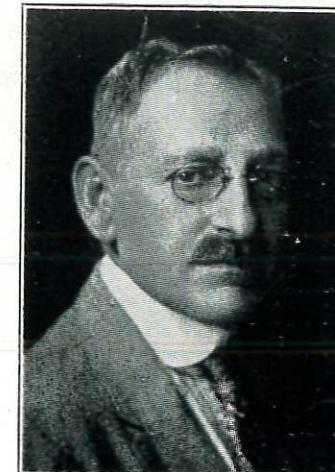


Mr. and Mrs. M. Weintrob  
We feel proud of our congregation  
SHAARE ZEDECK  
and pray that it continue in its  
Spiritual Efforts



Mr. and Mrs. M. Ponitzman

מר. און מרכז מאיר פאניטצמאן  
א מעטער זוית 1921. איבערגעגעבען צו דער שוהל. ער באנרייסט אלע  
איפסערם מיט די ברידער צו דער שמחה פון דער הרלקה פון דעם  
מארטניזיש.



Mr. Sam Schreider

ר' שבתי שריידער  
איין אלטער איבערגעגעבענער  
ברודער צו די חברה. מיט יעדען  
או ער פרוינדליך ברודערליך.  
דען כל ואהבת לרעיך כמוד  
או זיין פרונציגפ. ער באנרייסט  
די חברה צו די הרלקה פון דעם  
מארטניזיש.



Mr. and Mrs. A. Zeidensnider

ר' אברהם זיידענסנידער



Mr. and Mrs. I. Zeidensnider

ר' יצחק זיידענסנידער נ"י

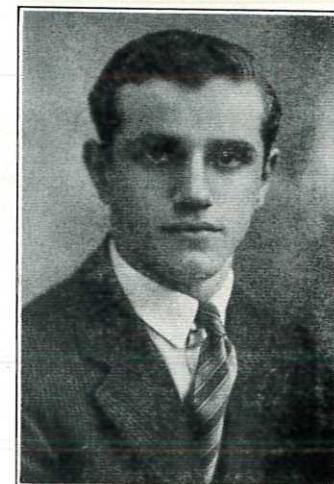
צוווי אלטער איבערגעגעבענע ברידער צו דער חברה. זוי באלאנגען צו דער  
שוחל זויט 1907. אימער מיטגעהאלפערן אzo דז שוחל זאָל וואקסן. זוי פרעהן  
זיך מיט אלע ברידער פון דער הילקה פון דעם מארטניידער.



Mr. and Mrs. M. Hecht

ר' משה העכט

א טיכטינער איבערגעגעבענע ברידער צו די חברה. זוין פאָרלאָנג איז  
איכער געווען דאס דז חברה זאָל וואקסן אונ גרויס זויין. ער באָנְרוּסְט דז  
חברה צו דז הילקה פון דעם מאָרטניידער.



Mr. and Mrs. J. Goldman

מר. און מר. דושאָן גאלדמאָן

באָנְרוּסְט דז אַפִּיסערס און אלע מעמְברעס פון דז קאנְגרענְיוֹישָׁן שערֵי צדֵק  
צו דער שמחה וואָס זוי געהן פֿיעָרָעָן צו פֿאָרְבְּרָעָן דעם מאָרטניידער.





Mr. H. L. Goldman

**ר' צבי יהודה גולדמן**  
איינער פון די אונגעשלאַסענע  
מעמבערט זויט 1906, אימער  
געומען און אנטהיל אין דער  
שוחל אין אלע ענינים. געווען אַ  
טראָסטי און די יאהרען 1911-  
1916-1918. גבאי פון די חברא  
קדישא פיעלע יאהרען. ער באָ  
גריסט די ברידער צו דער שמחה  
פון די הדרקה פון דעם מאָרטֶר  
גיזוש.

Mr. J. Caplan



ר' יוסף קאָפְּלאָן הכהן

איינער פון די ערישטע מעמד  
בעס. געווארן אַ מעמבערט אין  
די שוחל און יאהר 1900. אימער  
געאלפֿען די שוחל מיט זיינע  
נדבות. די ברידער האבען איהם  
עוועעהלט פֿאָר טראָסטי און  
יאָהָר 1927, וואָ ער האָלט זיינ  
אַסְטֶן אַן בִּין היינט תרצָה ווי  
די הדרקה קומט פֿאָר פון דעם  
מאָרטֶרניידזש.

ר' יעקב דוד טיטעלבוים

אַ מעמבערט פֿאָר די לְעִצְמָת  
15 יאהָר. גלייך ווי ער איז גע  
וואָרען אַ מעמבערט, האָט ער  
גלייך אַנגעפֿאָנְגָען צו אַרְבִּיטְרָן  
דער שוחל לְטוֹבָת הַכְּלָל. די  
ברידער האבען אַנְעַלְעַנְט זיינ  
אַרְבִּיטְרָן אַן ווי האבען איהם  
עלְעַקְטָעַט פֿאָר טראָסְטִי אַיז די  
יאָהָרָען 1928 און 1929. ער איז  
גבאי שני פון דער חברא קדישא  
זוייט 1928 בוֹ היינט. ער באָ  
גריסט די חברה צו דער שמחה  
פון דער הדרקה פון מאָרטֶר  
גיזוש.



Mr. and Mrs. Titelbaum



ר' משה שׁוּעָבָּאֵל

אייז דער שמש בְּקוֹדְשָׁן די  
שוחל פֿאָר די לְעִצְמָת אַיז די  
אייז באָלִיבְט בִּי אלע בעלי  
הכתיים דורך זיינ תמיומות. ער  
בְּאַנְרִיסְט אלע אֲפִיסְעָרָם אַיז  
מעמבערט פון די שוחל צו די  
שמחה פון די הדרקה פון מאָרטֶר  
גיזוש.



ר' מאיר ליב גארפינקל  
הכהן

שוחט און דער אויגענטה himער  
פון א טשייקען מאראקעט אין  
1227 פיפטה עווענוו. א מעמר  
בער זויט 1920. טרעזושורער פון  
די שוחל אין יאהר 1932. באָר  
גראיסט אלע ברידער צו די שמחה  
פון די הדרקה פון דעם מארטאַ  
גוייזש.

Mr. and Mrs. M. Garfinkel



ר' ב. ב. קאָפְּמַן נ"י  
א מעמבער זויט 1913, מיטֶ  
געאָרכִיבֶּט אַימֶּר ווועגען שוחל  
ענין. די ברידער האָבע אַיהם  
עלעקטעד אלס טראָסְטִי אין די  
יאָהָרָעָן 1922 ביז דעם יאהר  
1927. געווען נבאי שני פון די  
חברה קדישא פאָר אַיִינְגָּעָן יאהר  
ראָעָן. היינטיגער טרעזושורער פון  
די חברה תְּהִלָּם.  
ער באָגרויסט די חברה צו די  
הדרקה פון דעם מאָרטָניֹידָזָש.

Mr. B. B. Kaufmann



Mr. and Mrs. J. Weintrob

### ר' יצחק ווינטראָב

א מעמבער זויט 1911. א שטיילער טיכטינגר מיטהעלפער צו די שוחל  
זוי זאל קענען עקוּסְטִירָעָן. ער באָגרויסט די ברידער צו זווער פֿוּעָרָונָג פון די  
הדרקה פון דעם מאָרטָניֹידָזָש.



Mr. and Mrs. S. Schwartz

### מר. סעם שווארטץ

א מעמבר זויט 1918. א טיכטיגער ארכיטיטער פאר די קאנגרעניזאַזן.  
ער איז איז אינער פון די הילקה באָנקעט קאמיטע, ער האט געשאָפּן פִּילְעָ  
אַדוֹוּרטִיְיזָמָּעָנָּטָס פָּאֶר דָּעַם הִיסְטוּרִישָׁן בּוֹך. ער באָגְרִיסְטִיְיךְ דִּי בְּרוּדְר מִיט  
די אֲפִיסְעָרָם צו די שְׁמָה פָּון די הִילְקָה פָּון דָּעַם מַאֲրְטִינִיְיךְ.



Mr. and Mrs. N. Laska

### ר' ניסן לאסקאַ הַלְזִי

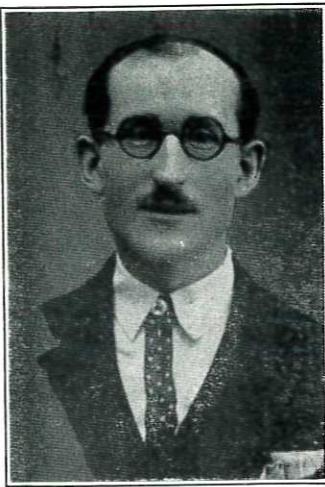
געוֹאוֹרְדָּעָן אַ מעַמְבָּר אֵין יָאָחָר 1915. אַ טִּיף פָּון אַ גַּלְאָסְעָנָם בְּעַל  
הַבַּיִת, אַ טִּכְטִיגְעָרָן אַ מעַמְבָּר אֵין שְׂחוֹג. ער פְּרֻעָהָט זַיְךְ זַעַחַר מִיט די הַבְּרָה  
פָּון דָּעַם מַאֲרְטִינִיְיךְ. אַיְינָעָר פָּון די באָנקָעָט קָאמִיטָע.



Mr. and Mrs. H. Steinberg

### ר' חִיּוֹם שְׁטִינְבָּרג

אַיְךְ בֵּין זַעַחַר צְוָפְּרִידָעָן מִיט צו פִּיעָרָעָן די שְׁמָה פָּון די הִילְקָה פָּון  
דָּעַם מַאֲרְטִינִיְיךְ פָּון אָונְזָעָר שְׂחוֹג.



Mr. and Mrs. F. Schapiro  
**אפרים שאפירו**

א מעבר זויט ואחר 1912. ער האט קיינמאָל נישט געזעט קיון אַמְט  
איין די שוהל. אַבער אַ טיכטיגער אַרבײַטער פֿאָר די שוחל. גָּעלְאָסָעָן, דָּהָוִיג,  
קָאַמְּיטָעָס צו אַטְעַנְדָּעָן רִיכְטִיג. ער פרעהת זיך זעהָר פֿוֹן די שמחה פֿוֹן דער  
הַדְּלָקָה פֿוֹן דעם מַארְטַנְיִידֶזֶש.

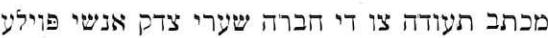


אפרים שאפרה



Mr. and Mrs. J. Peper  
ר' יוסף פעפער

א מעבר זית 1909. נבאי פון די חברה תהלים. טראסטיין אין יאהר ערanganistet די ברידער צע דער הרלקה פון מארטניזש. 1933



Rev. and Mrs. R. Grafman

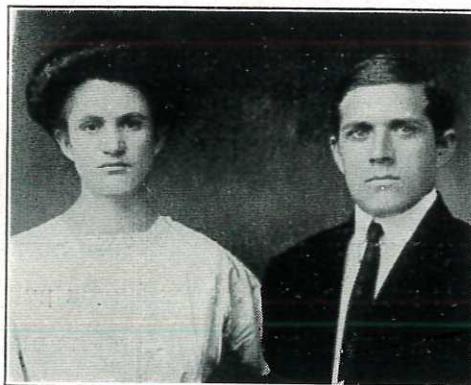
עם פרעהת מיר דאס מיין ווערטהע קאנגרענגיישן פיעערען דעם 13טען יאהר מיין זיין חזן בי זיין אין דעם פארברענען דעם מארגנירוזש פון די שוהל. דער מדרש זאנט ווען משיח וועט קומען וועלען אלע שוחלהען פון חזן לאארין געהן אין ארין ישראאל. אין יעצעט ווען די גאולה ערנענטערט זיך און דער מארטגניזש אין פארברענט וועט קיון אבהאלט נישט זיין. ווען די צויט איז גוט געוועזען האט מיין ווערטהע קאנגרענגיישן אליען מיין געהאלט געהעברט. אין די יאהרען פון דערפערשאן האבען זיין געד האלט פארקלענערט. יעצעט נאך דעם פארברענען דעם מארטג ניזוש האפע איך דאס מיין געהאלט וועט ווידער געהעברט ווערטען. און זיין וועלען ערפיקעלען ואס מיר בעטען בי גאט יעדען ימים נוראים אל תשליכנו לעת זקנה. עס זאל זיין חתונות און ברית', און איך זאל אויך געניסען. איך דענק דעם ווערטהען פרז'ירענט מה. חיים טה, אויך דעם ווערטהען ווייס פראז'ירענט מה. יוסף פרום, דעם ווערטהען טראושורער מה. א. מעלאמאן, דעם ווירדיגען סעקרעטער מה. א. פרידמאן, אויך אלע אפיסערם און אלע מעכברס פון די חברה שערי זדק.

רעיון רואבן גראפמן



Mr. and Mrs. I. M. Lichtstein  
ר' ישראָל מנהם לִיכטשטיין

א פנים חרשוט אין שוחל זויט יאַחר 1929. א טויפ פון א היימישען בעל הבית. אימער גרייט צו העלפֿען דער שוחל מיט וואָס עס ליגט אין זיינע בוחות צו העלפֿען. ער פרעהת זיך זעהר מיט דער הרלקה פון דעם מאַרטגּויזש בין דער שוחל. אַיונער פון די באָנקעט קָאַמְּיטָע.



Mr. and Mrs. J. Reiter  
ר' יהודא רייטער

אַיונער פון די עַלטְסְטָע מעַמְבָּרֶן פון דער שוחל. א טיכטינגר שטילעָר אַרבּוּיטָעָר פָּאָר שוחל צוּקָעָן. ער באָנְגִּיסְטָט די חַבָּרָה צו די הרלקה פון דעם מאַרטגּויזש.



Mr. and Mrs. M. Markovitz  
ר' משה מאָרְקָאָווּטִץ הַכֹּן

א מעַמְבָּר גַּעֲוָאָרָעָן אין יאַחר 1905, צוֹזָעָמָן זיך גַּעֲהָאַלְטָע מִיט די ברידער אוּן שלום. אַימָּעָר גַּעֲהָאַלְפֿעָן די חַבָּרָה מִיט וואָס ער האָט נָאָר גַּעֲקָעָנֶט אַלְבְּלִיכְעָר ברְוּדְרָעָר מִיט יַעֲדָעָן. ער פרעהת זיך זעהר וואָס די חַבָּרָה גַּעֲהָה פָּאָרְבָּרְעָנָעָן די מאַרטְגּוּזְשׁ. די חַבָּרָה זָאָל האָבָּעָן זַיְעָר מַקְדֵּשׁ מַעַט.



Mr. and Mrs. D. Levy  
מר. דוד לויוֹאי

אוֹן אַמעַמְבָּר אין די שוחל פָּון 1895, אוֹן גַּלְיִיךְ גַּעֲוָאָרָעָן אַטְיכְּטִינְגְּעָר מעַמְבָּר, בָּאַלְדָּן אַנְגָּעוּהוּבָּעָן צו אַרבּוּיטָעָן פָּאָר טֻבָּות הַכְּלָל. די ברידער האָבָּעָן אַיהם אַבְּנָעָגְבָּעָן זַיְעָר. אין 1900 אוֹן ער עַרְוּחָלֶט גַּעֲוָאָרָעָן טְרָעָזְשְׁוָרָעָר אַוְן האָט גַּעֲהָאַלְטָעָן זַיְעָר אַמְּטִיבָּז 1905. אוֹיךְ אין 1914 האָט ער גַּעֲדִינְט אלְס טְרָעָזְשְׁוָרָעָר. אין די יאַחרָן 1908-1909. אוֹן 1916 האָבָּעָן אַיהם די ברידער עַרְוּחָלֶט אלְס פָּרְזְוּדָעָן.

ער באָנְגִּיסְטָט די ברידער צו דער שְׁמָה פָּון די הרלקה פון מאַרטְגּוּזְשׁ.



Mr. and Mrs. H. Weintrob

**ר' עורייאל ווינטראב הליי**

איזן איבערגעגעבענער ברודער צו דער שוהל. מיטצוהעלפער און צו  
טריען אויז זיין מאטווע. ער באגראיסט אלע ברודער צו די הדרקה פון דעם  
מארטינידוש. די ברידער האבען איהם אפאינטעד צו זיין דער טרעזושורער  
פון דעם באנקעט.



Mr. and Mrs. S. Blitz

Our heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
We feel proud of our congregation and  
pray that it may continue in its  
Spiritual Efforts



Mr. and Mrs. A. S. Blitz

**ד' אהרן שלמה בלומץ**

א מעמבר זית 1920, אן איבערגעגעבענער ארכבייטער פאר דעם טובות  
הכל. די ברידער האבען איהם אונערקענט פאר א טיכטיגען ארכבייטער, האבען  
זוי איהם איבערגעגעבען צו זיין דער טרעזושורער פון דעם צדקה פאנד. אויך  
אייז ער ערוועהלט געווארען אין יאהר 1934 פאר א טראסטוי, פינאנס סעקרער  
טער פון דעם באנקעט. ער באגראיסט די ברידער צו דער פיערונג פון די  
הדרקה פון מארטינידוש.



Mr. Chas. Wychansky

**אברהם יהזקל ווישאנסקי**

געווארען א מעמבר אין  
1911. גלייך אריינגעוואראפער זיך  
די הייליגע ארכבייט פון די שוהל.  
די ברידער האבען איהם צונגע-  
טיילט כבוד און איהם עלעקטעט  
פאר פרזידענט אין אהר 1917.  
אויך אין די יאהרין 1929-1928  
פאר וויס פרזידענט אין די  
יאהרען 1931-1930  
אוון 1934.

ער באגראיסט די ברידער צו  
די שמחה פון די הדרקה פון  
מארטינידוש.



Mr. and Mrs. H. Goldman

### העדי נאַלדמאָן

געוּאָרָעָן אַ מעמְבָּר אֵין דָּר שָׁוֹלָן אַיִן 1906, נָאָר וּוָסֶם גַּעֲקוּמָעָן פָּוּן  
וּרְאָפֶ. נִוְשְׁטָט פֻּרְהַיְירָאָט. אִימְעָר גַּעֲרְבִּיכְּיט פָּאָר דָּר שָׁוֹלָן דָּאָס זַי וְאֶל קַעְנָעָן  
עַקְוִיסְטִירָעָן. דַּי בְּרִידָעָר האָבָעָן אַנְעַרְקָעָנָט זַיִן אַרְבִּיכְּיט אַוְן זַיִן האָבָעָן אַיְהָם  
עַרוּוּהָלֶט פָּאָר טְרֻזְוּשְׂרָעָר אֵין יַאֲחָר 1924 וּוָאוּ עַר האָט אַנְגָּהָהָלְטָעָן זַיִן  
אָמֶט בֵּין 1981. עַר בָּאֲגָרִיסְט דַּי בְּרִידָעָר צַוְּדָר הַרְלָקָה פָּוּן דָּעַם מַאֲרְטַנְיְידּוֹשֶׁ.

### אַפִּסְעָרָם

היַיְמָאָן טָוָן — — — — —  
יַוְסֶף פְּרוּם — — — — —  
אִיסֶּר מַעַלְמָאָן — — — — —  
אַבְרָהָם פְּרִידְמָאָן — — — — —  
פְּרֻזְוּדָעָנֶט  
וּוְיִם פְּרֻזְוּדָעָנֶט  
טְרֻזְוּשְׂרָעָר  
סְעַקְרָעָטָעָר

### טְרָאַסְטִיעָט

אַבְרָהָם יְהֹוּקָאֵל וּוַיְשָׁאָנְסִיקִי  
יַוְסֶף קָאָפְּלָצִן  
אַחֲרָן שְׁלָמָה בְּלִיטִין

### חַבְרָה קְרִישָׁא גְּבָאיָט

צְבִי הַעֲרֵש דָּאמְבָּ, גְּבָאיָט רָאָשָׁוּן יַעֲקֹב דָּוד טִוְּמָעַלְבָּוִים, גְּבָאיָט שְׁנִי  
רְעוּוֹן. רְ. גְּרָאָפְּמָאָן, חָזָן רְ' מַשָּׁה שְׂוּעָבָּעָל, שְׁמַשָּׁ

### חַבְרָה תְּהָלִים

יַוְסֶף פְּעַפְּעָר, גְּבָאיָט רָאָשָׁוּן  
מַשָּׁה סִינְגָּעָל גְּבָאיָט שְׁנִי  
בְּ. בְּ. קָאָפְּמָאָן, טְרֻזְוּשְׂרָעָר

### גַּעְוּוּעָנָעָ אַפִּסְעָרָם דָּוָרָךְ דָּרָגָאנְצָעָר צִוְּתָם בֵּין הַיָּינְטָט

**פְּרֻזְוּדָעָנֶטָּעָן**  
דוֹד לְיוֹאָי, מַאְקָם וּוְאַלְאָוּוֹיטִין, מְ. רָאָסָם, מְ. זְיִידָעָנְשְׁנִיְּדָעָר,  
בֵּן צִוְּן לִינְדָעָנְבָּרָג, הָ. טָוָן, אָ. פִּינְ, בְּ. קָאָהָן, אָ. קְלִינְמָאָן, אַבְרָהָם  
יְהֹוּקָאֵל וּוַיְשָׁאָנְסִיקִי אָנוֹ הָ. טָוָן.

### וּוְיִם פְּרֻזְוּדָעָנֶטָּעָן

מְ. סָאַלְאָוּוֹיטִין, לְ. שְׁטוּינְמָאָן, מְ. זְיִידָעָנְשְׁנִיְּדָעָר, הָ. טָוָן, בְּ. לִינְ  
דָעָנְבָּרָג, בְּ. קָאָהָן, אָ. פִּינְ, מְ. רָאָסָם, שְׁ. גָּאָלְדָמָאָן, אָ. צִינְאָמָאָן,  
מְ. שָׁאָפְּרִירָאָן הַכָּהָן, מְ. קְרִיסְטָאָל, אָ. קְלִינְמָאָן, הָ. לְ. גָּאָלְדָמָאָן, טְשָׁאָם.  
וּוַיְשָׁאָנְסִיקִי, יַוְסֶף פְּרוּם.

### טְרֻזְוּשְׂרָעָרָם

אָ. קְלִינְמָאָן, דוֹד לְיוֹאָי, לְ. קוּוָּאַלְזָוָאָסָעָר, הָ. טָוָן, סְעַם טָוָן,  
גְּ. וּוְגָנְנָעָר, לְ. גָּאָלְדָיָג, מְ. קְרִיסְטָאָל, יַוְסֶף פְּרוּם, הָ. גָּאָלְדָמָאָן, מְ. גָּאָרָ  
פִּינְקָעָל, אָ. מַעַלְמָאָן.

### סְעַלְקָרָעַטָּעָרָן

אַבְרָהָם פְּרִידְמָאָן

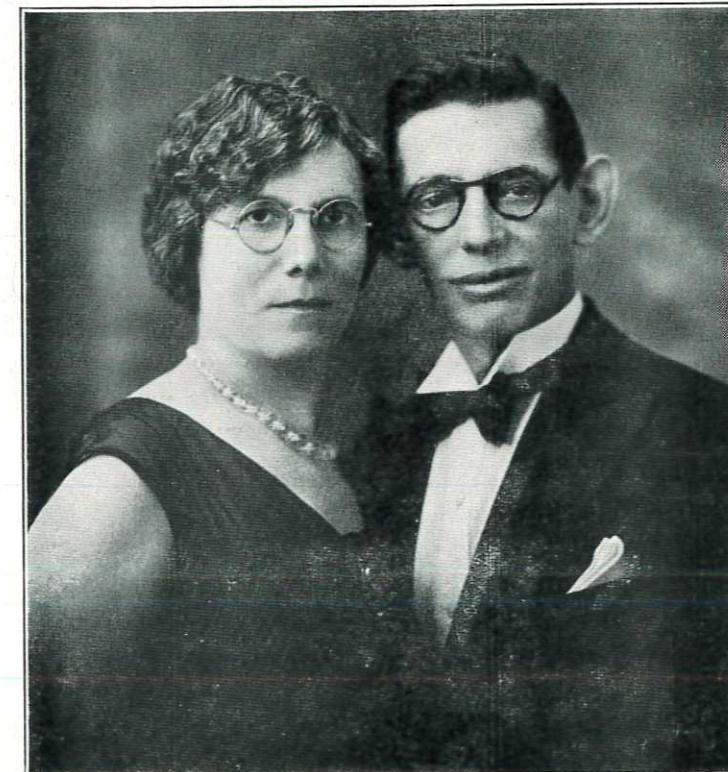
די פָּאַלְגָּעָנְדָעָר בְּרִידָעָר זַיִנְגָּעָן בְּאַעֲרָהָרָט גַּעְוּאָרָעָן מִיטָּ פְּרֻזְוּנֶטָּעָן  
פָּאָר זַיִעָרָעָר וּוְרִידָיָגָעָר אַרְבִּיכְּיט: לְ. קוּוָּאַלְזָוָאָסָעָר, מְ. רָאָסָם, דוֹד לְיוֹאָי,  
אָ. קְלִינְמָאָן, מְ. זְיִידָעָנְשְׁנִיְּדָעָר, בְּ. קָאָהָן, הָ. טָוָן.



Mr. B. Cohen

### דוב בעריל'ה הכהן

געווארען א מעמבער אין יאהר 1905. אימער געווען אין איבערנונג בענער ארבייטער פאָר די שוהל צוועקען. ער האט באַקלײַד דעם אַטְפּון פרעוזידענט אין די יאהרען 1914 און 1915. אלס וויס פרעוזידענט אין די יאהרען 1919-1920 און 1922. ער באָגְרִיסְט די ברידער צו דער הַדְּלָקָה פון דעם מאַרטְנִיּוֹדֶש.



Mr. and Mrs. M. Zwang

### מודכי צוֹאנְג

געווארען א כעטבער אין יאהר 1909. א שטיילער באַשְ׀וִידְעָנָר בעל הַבֵּית אין שוהל. צו הַעֲלָפָעָן דער שוהל אין אַימָּעָר געווען זוּין מאַטְיוֹו. קיין אַטְפּון האט ער קיינְכָּאל נוֹשֶׁת גַּעֲלָת אַנְגָּעָהָמָן. די ברידער האַבָּעָן אַיהם שְׂטָעָנְדָּג גַּעֲצָוֹאָנְגָּעָן צו זוּין טְשָׁרְמָאָן פּוֹן די באָאָרְד אָוּוּ דְּרוּקְטָאָרָם, וּוֹאוּ ער האט אַימָּעָר דְּרוֹכְנָעְפִּיהָרָט זוּין פְּלִיכְט אָוִוָּה דעם בעסְטָעָן וּוּג.

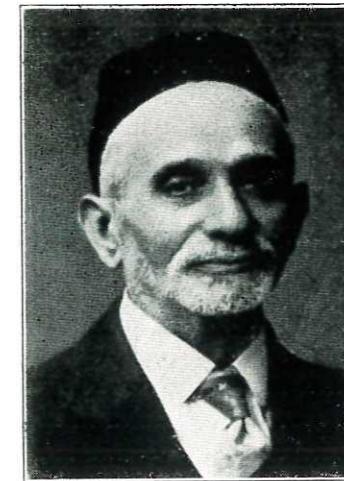
ער באָגְרִיסְט די ברידער בּוּי די הַדְּלָקָה פּוֹן מאַרטְנִיּוֹדֶש.

בען איגינגע ברידער געבערגט באדייטענדע סומעס דעם מען זאל נישט בלוייבען שטעהן אין מיטען דער ארכויט, נעמליך, ג. גאלדינגן, ב. קאהגן, ג. שאלל, איסר מעלמאן, א. פרידמאן, ה. גאלדמאן און דער טרעזשורער קוואלזומפער. און איזי ארכס האט ברוזעדר ה. טוך אבעגעט דעם צווייטען מארטגניזוש און די שעולדען זייןען געלביבען בלויו \$7000 פאר דעם ערשותען מארטגניזוש.

אן יאוחר 1917 איז ערוצעאלט געווואראען אברהאם יהוקאל ווישאנס-זוי פאר פריעזידענט. אין זיין צייט האט מען געונקופט סעמעטער פון די רומעניש אודען, וואס דאס האט פיעל געהאלפלען דער שוחל. אין יאוחר 1918 איז ערוצעאלט געווואראען היימאנן טוך פאר פריעזידענט, וועלכער האטלאן זיין אמת בייז היינט. די שוחל האט פיעל זאכען עררייכט דורך זיין ארכויט. דורך דער צייט זיין גראינגעקוּר מען פיעל ניע ברידער. די גאלעריע פאר פריוין איז שון צו קליאן, נעהמת מען זיך צה בווען אויף דער צווייטער זויט צו צפונ זויט א גאָלעריע און מען מאלט ניע גראעסער סקיי ליטטס פאר דעם באָקזעט זיבקיות פון די ברידער.

אן 1925 איז וויטער ערוצעאלט געווואראען היימאנן טוך פאר פריעזידענט. און מען הויבט אן צו בווען א ניעס איחל אויף די סעמעטער און מען מאכט ברויטער די זועג. כדיא א מאשין זאל קענען אַרײַנְפֿאָה רען מוט דעם (בר מינן). דער הנובת האוחל איז שטאטגעפֿונְדָּן געווואָרָן זונטאג די ערשות עסילחות. ברודער ה. טוך קויפט אָב דעם גאָלְדָּע נים שליסעל צו עפֿענְגָּן דעם אוחל פאר דעם פריוין פון \$1500. דא איז ווערט צו דערמאָהנְגָּן פיעלע מנדבים וואס האבען ביגעשטיערט צו דעם אוחל. נעמליך יוסף פרום \$125, שלמה הכהן \$150, זאָרְשָׁצּוּעָר לִידְיֻעָם אָקוֹלְעָרָיעָ \$200, חברה תחילים \$100, אַיְינְגָּן צו \$50, איי-נְגָּעָן צו \$25.00, וויטער קלעגענְדָּע נדבות צו \$15 און \$10 און \$7 און \$. זיירע אלעמענס נעמען זייןען גראזוּרט אויף אָטָאָוּל וואס הענגט אין דעם אוחל.

אן יאוחר 1926 איז ערשותען אָקְמִיטָע פון נוּ יַאֲרָק פון דער פעדערניישן אָוּ פּוֹלִישָׁע אַידָּעָן אֵין אַמְּנוּרִיקָא, אָז מען זאל זיך אַנְרָ שְׁלִישִׁין אֵין דער פְּעַדְעָרִישָׁן. אָן די שוחל שליסט זיך באָלְד אָן אָנוּ זי פְּאַרְנָעָמָט אָ גְּרוּסָעָן פְּלָאָזָן אֵין דער פְּעַדְעָרִישָׁן. דֶּה ה. מֵוּן אֵינוֹ דער ווּוִיס פְּרָעָזִידָעָנָט אָוּ די ווּוִסְטָט. אָ. פרידמאן אֵין אַיְינְגָּר פון די באָאָרְד אָוּ טְרָאָסְטִים. מְרַדְכִּי צְוָוָגָן אָוּ אַיסְרָ מְעַלְמָאָן אָז. מְלִיכָּת שְׁטִינְזִין זייןען פון דער אַדְמִינִיסְטְּרָאָטִיוֹן קָאָמִיטָע. אָן דְּיוּזָעָן יַאֲחָר מְאָכָט מען אָ בְּאַקְעָטָט פָּאָר דָּעָר עַהֲרָעָן אָנוֹזָעָר באַלְיְבָטָען פְּרָעָזִידָעָנָט ה. טָוך. אָן מָה. ה. טָוך טְיִילָט אָוּס \$1000 פָּאָר טְשָׁאָרִיטִי. דָּעָרִיט פון אָיוּ גַּעֲגָבָעָן גַּעֲוָאָרָעָן \$200 צו די צְדָקָה פָּאָנְדָּז וואס עַמְּקָוִיסִי טִירָט אָין דער שוחל. אָן דְּיוּזָעָן יַאֲחָר תְּרִצָּה 1935 פִּיעָרָעָן די שוחל די שמחה וואס זיך אָוּפָט דעם מאָרְטָגִיּוּש.



Mr. M. Shiransky  
ר' מענדיל שיריאנסקי

א מעבער געוואָרָען אַין יאָהָר 1998. באָלְד געוואָרָען אַין אַיבָּרָגָעָנְגָּעָנְעָר בְּרוֹדָעָר צו די חַבְרָה. זַיְן נְדַבָּה פָּאָר דִּי שָׂוָהָל אַיז אַיְמָעָר דִּי עַרְשָׁטָע גַּעֲוָוָעָן. מִיט יַעֲדָעָן בְּרוֹדָעָר צו האָלְטָעָן פְּרִיְינְדָּשָׁאָפָּט אַיז זַיְן טְבָע. גַּעַד וּעְשָׁטָע טְרָאָסְטִי פָּוּן יַאֲחָר 1907 בֵּיז 1917. עָרָה אַט גַּעַד גַּעַסְטָעָן כְּבוֹד. עָרָה פְּרָעָהָט זַיְן וּאָסָר אַט דָּעָרָלְעָבָט מִיט צו פִּיעָרָעָן די הַדְּלָקָה פָּוּן דַעַם מאָרְטָגִיּוּש.

Mr. G. Kamler

ר' גַּדְלִיה קַעְמָלָעָר

א מעבער געוואָרָען אַין יאָהָר 1894. גַּלְיָיך פָּוּן שִׁיף גַּעַד קַוְמָעָן, האט עָרָ שְׂוִין אַנְגָּעוּהָיָה בען צו אַרְבִּיְּטָעָן פָּאָר דִּי חַבְרָה. אַיְנָעָר פָּוּן די גְּרִינְדָּרָם. אַוְיך אַ טְשָׁאָרְטָעָר מעבער. עָרָה אַיז דָּעָר אַיְנְצִינְגָּר פְּאַרְבָּלִיבָּעָן פָּוּן די טְשָׁאָרְטָעָר מעבער וואס האבען די זְכִיה צו זְהָן די הַדְּלָקָה פָּוּן דַעַם מאָרְטָגִיּוּש. אַין תְּרִצָּה.



געווארען פאַרקייפט. דער ערשותער שטײַין איז פאַרקייפט געווארען צו מֶר. מֶשְׁיריננסקי, מֶר. ווּרנָּר, מֶר. דוד לִיוֹאַי, אָנוֹ צוֹ מֶר. מֶ. מֶארַ קָאּוּיטִין. דורך דער צִיְּתָן קָוּמִין אַרְיִין נִיעַ מַעֲמָבָּרָם אַיִּן דער שָׂוָּהּ מִיטּ פְּרִישָׁעַ קָרְעָפְּטָעַן, אָנוֹ דער הִינְטִיגְּנָרָ פְּרָעָזְדָּעָנָטָ מֶר. הִימָּאָן טָוָּךְ וּעְרָתָ אַיִּיךְ אֵבְּרוּדָעָר אַיִּן דער שָׂוָּהּ אָנוֹ גִּיטָּ צוֹ פְּרִישָׁעַן כָּוחּ צוֹ דער אַרְבִּיבִּיט.

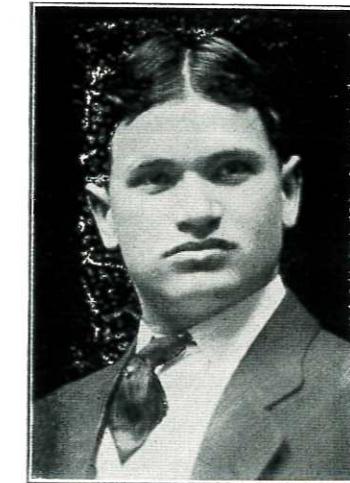
איַונְגָּסְטָ דָעַם 25 טָעַן אַיִּזְרָעַלְמָעַט גַּעֲוָאָרָעַי, דָאַפְּ דַיְ שָׂוָּהּ אַיִּזְרָעַלְמָעַט אַרְטִיגְּ דָאַסְמָעַן זָאַל שָׂוָּן מַאְכָלָעַן דָעַם חַנּוּכָתַהּ הַבִּיטָּה. בְּרוּדָעָר דָוד לִיוֹאַי שְׁעַנְקָט אַרְיִין אֵגָלְדָעַעַם שְׁלִיסָעַל צוֹ עַפְּנָעָנָן דַיְ שָׂוָּהּ. מָעַן קָיִיפָּט דָעַרְוֹוַיִּיל אַשְׁ"ס מִטְ 3 סְדִירִים מְשִׁנְיוֹתִין אַרְיִינְצָוְגָּהָן אַיִּן דַיְ צִיְּעַד שָׂוָּהּ מִיטּ דַיְ סְפָרִים. מִיעַ אַרְדָּעָרָט אֵגְרָוּסָעַן מַאְרָטְשָׁ מִיטּ אֵגְרָוּסָעַן פָּוָן דָעַרְ אַלְטָעַרְ שָׂוָּהּ צוֹ דָעַרְ נִיעַרְ שָׂוָּהּ מִיטּ רַבִּי זְיוֹוִיטִין אַיִּן רַבִּי קָאַטְצִין אַיִּין דָעַרְ שְׁפָצָעַ. עַס וּעְרָתָ פְּאַרְקִיְּפָטָ דַיְ סְפָרִים צוֹ טְרָאָגָעָן מִיטּ דַיְ אַיְנְצָלָעָן גָּמָרָות צוֹ טְרָאָגָעָן. עַס בְּרוּיְגָטָ אַרְיִין דַיְ סְוָמָעָ פָּוָן \$300. דָעַם שְׁלִיסָעַל צוֹ עַפְּנָעָנָן דַיְ שָׂוָּהּ קָוְפְּטָ בָּהּ. הַ טָּוָּךְ פָּאַרְ \$100. דָעַם נֶרְחִימָדָ קָוְפְּטָ אָבָּ מֶר. בְּרִיקָמָזָ פָּאַרְ \$850. אָנוֹ פָּוָן פְּאַרְשִׁידָעָנָן נְדָבָות אַיִּזְרָעַלְמָעַן בַּיּוֹ 1000 דָאַלָּאָרָ.

סְעַפְּטָעַמְבָּרָ דָעַם 6 טָעַן, 1907 תְּרָסָ"ז אַיִּזְרָעַלְמָעַן עַרְוּוּחָלָט גַּעַן וּוּאָרָעַן מֶר. רַאֲסָסָ פְּרָעָזְדָּעָנָטָ מֶ. זְיוֹדָעָנְשְׁנִיְּדָעָרָ וּוּוּיְסָ פְּרָעָזְדָּעָנָטָ, לְ קוֹאָלָוּוּאָסָעָרָ טְרָעָוּשָׁוּרָהָרָ. דִּיעְזָעָן יְאָהָרָ אַיִּזְרָעַלְמָעַט גַּעֲוָאָרָעַן דָוָס צְזָהָלָעָן \$10.00 אֵי יְאָהָרָ.

אָנוֹ יְאָהָרָ 1908 שְׁעַנְקָט אַרְיִין דָעַרְ בְּרוּדָעָר דָוד לִיוֹאַי אֵי וּוּינְדָאָן אַיִּן דָעַרְ מַוְרָחָ וּוּאָנָטָ, אָנוֹ עַס אַיִּזְרָעַלְמָעַן גַּעֲפָעָסָט גַּעֲוָאָרָעַן, אָוּ עַרְ וּזָאַל אַוְיָפָּ. צְיִיכָּעָנָן וּוּיְן נָאָמָעָן אָנוֹ וּוּיְן פְּרָוִוָסָ נָאָמָעָן אַוְיָפָּ דָעַרְ וּוּינְדָאָן. אָקְטָאָבָּרָ 1908 אַיִּזְרָעַלְמָעַט גַּעֲוָאָרָעַן דָוד לִיוֹאַי פְּרָעָזְדָּעָנָטָ, מֶ. זְיוֹדָעָנְשְׁנִיְּדָעָרָ וּוּוּיְסָ פְּרָעָזְדָּעָנָטָ, לְ קוֹאָלָוּוּאָסָעָרָ טְרָעָוּשָׁוּרָרָ אָנוֹ הַ טָּוָּךְ עַרְשָׁטָעָרָ טְרָאָסְטִיָּ. אָנוֹ דָוָרְ דָעַרְ צִיְּתָן הָאָטָמָעָן גַּעַצְאָהָלָט אִינְיָן טְעַרְעָסָט פָּאַרְ דָעַם עַרְשָׁטָעָן אַיִּזְרָעַלְמָעַן מַאְרָטְגִּיְּזָשָׁ. דַיְ צִיְּתָן אַיִּזְרָעַלְמָעַן גַּעַקְוּמָעָן דָאַסְמָעָן וּוּוּלָעָן הַכְּבָעָן דַיְ גָּעָלָ. קִין גָּעָלָ אַיִּזְרָעַלְמָעַן דָאַסְמָעָן וּוּוּלָעָן הַכְּבָעָן דַיְ גָּעָלָ. קִין גָּעָלָ אַיִּזְרָעַלְמָעַן הָאָטָמָעָן זִיךְרָ זְיוֹנְגָּלִילִיְּתָ מֶרֶ. הַ טָּוָּךְ אַיִּן דָעַרְ אַרְבִּיבִּיטָמִיטָ אַזְּבָּזְבָּזָעָן זִיךְרָ אַבְּצָצָהָלָעָן דָעַם צְוֹוִיְּתָעָן וּוּיְ \$7000 מַאְרָטְגִּיְּזָשָׁ. אָנוֹ שְׁוֹלְדִּיגָּ זִיכְרָ זְיוֹנְגָּלִילִיְּתָ מֶרֶ. אָנוֹ פְּיַעַלְעָ נְדָבָות זְיוֹנְגָּלִילִיְּתָ אַרְיִינְגָּלְקָמָעָן פָּוָן דַיְ בְּרוּדָעָרָ, דָוָרְ דָעַרְ אַרְבִּיבִּיטָמִיטָ פָּוָן בְּרוּדָעָרָ הַ טָּוָּךְ וּוּלָכְעָרָ אַיִּזְרָעַלְמָעַן גַּעַגְאָנָגָעָן מִיטּ פְּאַרְשִׁידָעָנָעָ קָאָמִיטָעָן צַוְּדִיְּ בְּרוּדָעָרָ צַוְּדִיְּ זָאָמְלָעָן גָּעָלָ. פְּיַעַלְ הָאָטָמָעָן מִיטָּגְנִיהָאָלְפָעָן צַוְּדִיְּ בְּרוּדָעָרָ צַוְּדִיְּ זָאָמְלָעָן גָּעָלָ. קָאָהָגָ, אָ. פְּרִידְמָאָן, אָ. מַעְלָמָאָן, הַ גָּאָלְדָמָאָן, אָנוֹ לְ קוֹאָלָוּוּאָסָעָרָ. אָוּרָ מָוָזָעָן גַּעַדְעָנְמָיִיָּ, אָנוֹ אַיִּין דַיְ עַרְשָׁטָעָ צִיְּתָן אַיִּין מִיטָּעָן בְּוּזָעָן, וּוּזָעָן מָעוֹזָעָטָרָפָטָ גָּעָלָ, חָצָ'

### רְ אִסְּרָ מַעְלָמָאָן

געֲוָאָרָעַן אֵבְּרוּדָעָר אַיִּין דַיְ שְׂוָהּ אַיִּין וְאָהָרָ 1902. עַר אַיִּזְרָעַלְמָעַן נָאָךְ דָאַנְןָ נִישְׁתָּפְּנָעָן פְּאַרְהָיָרָ רָאָטָמָעָן גַּעַנוּמָעָן אִימָעָרָ אֵגְרָוּסָעָן אַנְתָּהָיָלָ אַיִּין אַיְדִּישָׁ עַנְיָנִיםָ. גַּעַרְבִּיאָוּטָזָעָן וְזָהָרָ פִּיעַלְ פְּאַרְ דָעַם אַוְיָפְּלָעְבָּוּנָגָ פָּוָן דַיְ שָׂוָהּ. קִין אַמְתָּ אַיִּין דַיְ שָׂוָהּ הָאָטָעָרָ עַרְקִיְּנָמָעָן מָאַל נִישְׁתָּפְּנָעָן. פְּוֹנְדָעְסְּטוּוּעָן גַּעַלְ אַהֲבָעָן אַיִּםָ דַיְ בְּרוּדָעָר גַּעַן הָאָבָעָן אַיִּםָ עַרְוּוּהָלָטָ פְּאַרְ טְרָעְוּשָׁרָעָר אַיִִּין 1933 אָנוֹ עַרְ הָאָלָטָ זִיְּן אַמְתָּ וְזָהָרָ מִיטּ אַיִּין בְּיַיְנָתָכָהָרָ בְּכָבוֹהָ. עַר פְּרָעָהָטָ וְיִידְוּשָׁ. וְיִידְוּשָׁ.



Mr. E. Meiman

My heartiest congratulations and best wishes to  
SHAARE ZEDECK CONGREGATION  
I feel proud of our congregation and  
pray that it may continue in its  
Spiritual Efforts





יוסף פרום

א מעמבער זיוית 1915. העלפת אימער צו דאס דיזהול זאל זיך פיהרען אויף דער בעטער ארדנונג. עס זאל רוחען אימער אהדות ביי דער מענשיות, דאס איז ויין מאטיוו. איז יאהר 1923 האבען איהם די ברידער עלעקטטעט פאר טריעושורער, איז יאהר 1934 איז ער ערעווהלט געווארען פאר דעם אמת פון ווייס פריעזידענט.

ער פרעהט זיך וואס איז זיין צייט פיעירען די ברידער די שמחה פון פארבערען דעם מארטניידזש.

ביבער האט מען דעם סעקרעטער נישט איבערגעגעבען, וויל די ביר בער זינגען פאROLIORUN געגאנגען. נאר א געוויסער מר. בערבאו האט עפעם אויסגעפונען א פראטאקסאל בוך אויפ מלאכאים כתוב. אין א שטיי קעל פאפר אויף וואס עס איז געוווען אויפגעשרברען דאס אין דער טריעושורע געפינט זיך געצעהלהט 11 סענט. און \$300 איז געוווען אין אבן אויף א געוויסען מר. עזר קאָהנַס נאָמען. דער סעקרעטער האט אַנגעההויבען צו אַרכִיטֵיטּוֹן אויסצְנֶגְעַפִּינֶן ווּפִיעָלּוּ מַעֲמְבָּרָם עס צעהלען זיך איז דער חברה. די וואָרשאָוועָר פֿערָאיָין איז נור וואס געגרינדעת געווארען, און די פֿוּלִישָׁע אַודְעָן האָבָעָן זיך אַנְּזָה געשלאָסָען איז דעם פֿערָאיָין. עס הויבט אַן צו קומָעָן די יְמִים נְרוֹאִים. מען דינגט אַ האָל איז פֿיפָּתָה עַזְוָעָנִי און מען בריגנט אַ בעל תפילה פון וואָרשָׁן, אַ גְּרוּסָעָן מְנֻן וואס אלע לאַנדְסְּלִיטּ קענען איהם. דורך דעם בעל תפילה ווּרְעָעָן ווּמַעֲמְבָּרָם אַין די שערִי צַדְקָה. און דאן הויבט אַן די חברה צו וואָקְסָעָן מִיטּ מעמבערט. און די טריעושורי ווּרטְטַטְרָאָקָרָעָר, ווּיל מִיר האָבָעָן אַבְּ גַעַסְיָפְטּ דורך די יְמִים נְרוֹאִים \$1100 איז קעש.

אין חול המועד סוכות תרס"ז 1906 איז ערעווהלט געווארען יעקב משה ראָסָטּ פֿרְעָזִידְעָנֶטּ, מאיר סָאַלְאָוִוִּיטּן ווּוִוִּיסּ פֿרְעָזִידְעָנֶטּ, דוד ליי וואָיְטְרָעָזְרָעָר אַן אַ. פֿרְידְּמָןּ סָעָקְרָעָטָר. אַלְסְּטָרָאָסּ וְזִינְעָן ערעווהלט געווארען. מְזִידְעָנְשְׁנִידְעָר, ב. קָאָהָן אַן ב. בִּיאָוּר. דָאָן האט זיך אַנגעההויבען צו גַּלְעַנְצְּעַנְדָּע אַרכִיטּוֹטּ פון דער שוחל. אַין דִּיעּזָעָן יאהר האט מען געקויפְטּ דעם פֿלְאָצְן אַן 14 טָאָנוּזָעָנדּ סְטָרִיטּ פֿאָר \$6000 אַן מען האט אַיְנְגְּעַצְּאָהָלָטּ \$1000 פֿאָר דעם פֿלְאָצְן. אַן די ברידער הויבען זיך אַן צו נְהָמָעָן צו דער אַרכִיטּוֹטּ פון שאָפְעָן גַּלְלָה, כְּדִי מען זאל קענען אַנְהָוִיבָעָן צו בּוּיָעָן דִּי שוחל דעם מקדש מעט. אַן פֿעְבְּרוֹאָר 1907 תְּרָסְזָ אַיְזְבִּי אַסְפְּעָשָׁלּ מִיטְיָנָגּ גַּעַפְעָסּ גַּעַוְאָרָעָן אַן מען זיך נְהָמָעָן בּוּיָעָן דִּי שוחל. אַן דער טריעושורי אַיז נָאָר גַּעַן: מִיטּ דער קלִינְיָעָר סְמוּעָן האָבָעָן זיך די ברידער אַונְטָעָר גַּעַנוּמָעָן צו בּוּיָעָן דִּי שוחל. אַן ווּיְהָבָעָן זיך פֿאָרְלָאָזָטּ אוּפְּקָטּ. אַן אוּפְּקָטּ אַלְעָן בְּרִידְעָר דאס זַיְוָן שְׂטִיכָעָן די הַיְלִינְגָעּ אַרכִיטּוֹטּ. אַן עס אַיְזְבִּי אַפְּאִינְטָעָדּ גַּעַוְאָרָעָן אַקְּמִיטָעָ נְעַמְלִיךְ: דוד לִיוּוֹאִי, ל. קוֹוָאָלְזָהָר, מ. שאָפְרָאָר, מ. קָלִינְגְּמָאָזּ, יעְבָּקּ מִשְּׁהָ רָאָסָטּ, ב. ל. ווּרְעָנָהָר, ב. קָאָהָן, א. פֿרְידְּמָןּ, מ. שִׁירְיָינְסָקִי, דאס זַיְוָן שְׂטִיכָעָן גַּלְלָה אַן צו מענְעַדוֹשָׁן דעם בִּילְדִּינְגּ. זַיְוָן דער קָאַנְטָרָאָקָטּ אַיבְּעָרְגָּעָגָעָבָעָן גַּעַוְאָרָעָן צו מְרָ. ב. בִּיאָוּר פֿאָר דִּי סְמוּעָן פון \$5500, אַן נָוָר צו מַאְכָלָן די גַּאֲלָעָרִי פֿאָר די פֿרְיוּזָן אוּפְּקָטּ אַיז זַיְוָן, ווּיל די כּוֹחָת זִינְעָן נִישְׁטָגָעָן גַּעַוְעָן גְּרוּזָים צו מַאְכָלָן אוּפְּקָטּ בִּיאָוּר זַיְוָן די גַּאֲלָעָרִים. זַיְוָן אַגְּרָאָגָעָן, אַפְּרָיִל דעם 12 טָעָזָה 1907 תְּרָסְזָ מַאְכָלָן אַיז גַּעַוְעָן פֿאָרָאָד צו לִיגְגָעָן דעם ווּינְקָעְלְשָׁטִיָּן מִיטּ רַבִּי אַשְׁיָנְסָקִי אַן די שְׂפִיצָעָן. די ווּינְקָעְלְשָׁטִיָּן



ר' חיימט בער צבי מוץ ני

אונזער באלאכטער פרעוזידענט פון די שערן צדק אנשי פולען. ער איז באלייבט כי אלע ברידער זורך זיון אונפארטיאישקייט צו יעדען ברודעל. אלע סקסוכים פון שוחל שליסט ער אין אמרץ' זון פון ווארט. על פון יצאו ועל פיו יבואו. בי דעם חנוכת הבית פון דער שוחל האט ער געקויסט צו עפנען דע שוחל. אין זיון ציוט אלס פרעוזידענט מאכען מיר די הדקה אויף דעם מארטניידוש. די ברידער האבען איהם ערעהטל אלס טרעזשודער אין די יאהרערן 1908 אן 1909. אלס פרעוזידענט אין ער ערעהטל נועווארען אין די יאהרערן 1911 אן 1912, אין יאהר 1918 אין ער ווידער ערעהטל גע' ווארען אלס פרעוזידענט וו ער האלט אין זיון אמת ביז היינט בדרכ' כבוז. די ברידער האבען דאס ער ווועט וויטער זיון אונזער באלאכטער פרעוזידענט ער ביאת הנואל. ער און זיון ווירטה ער פריי באגריבען די ברידער צו דער שמחה פון די הדקה פון דעם מארטניידוש. אויך האבען איהם די ברידער ערעהטל אלס דעלגעאט צו דער פעדערויישאן האבען איהם ערעהטל אלס וויס פרעוזידענט איז אמעריקא. די פעדערויישאן האבען איהם ערעהטל אלס וויס פרעוזידענט איז די ווועסט אין יאהר 1926 וואו ער האלט אין זיון אמת ביז היינט. די ברידער ווינשען איהם פיעלגנטעס.

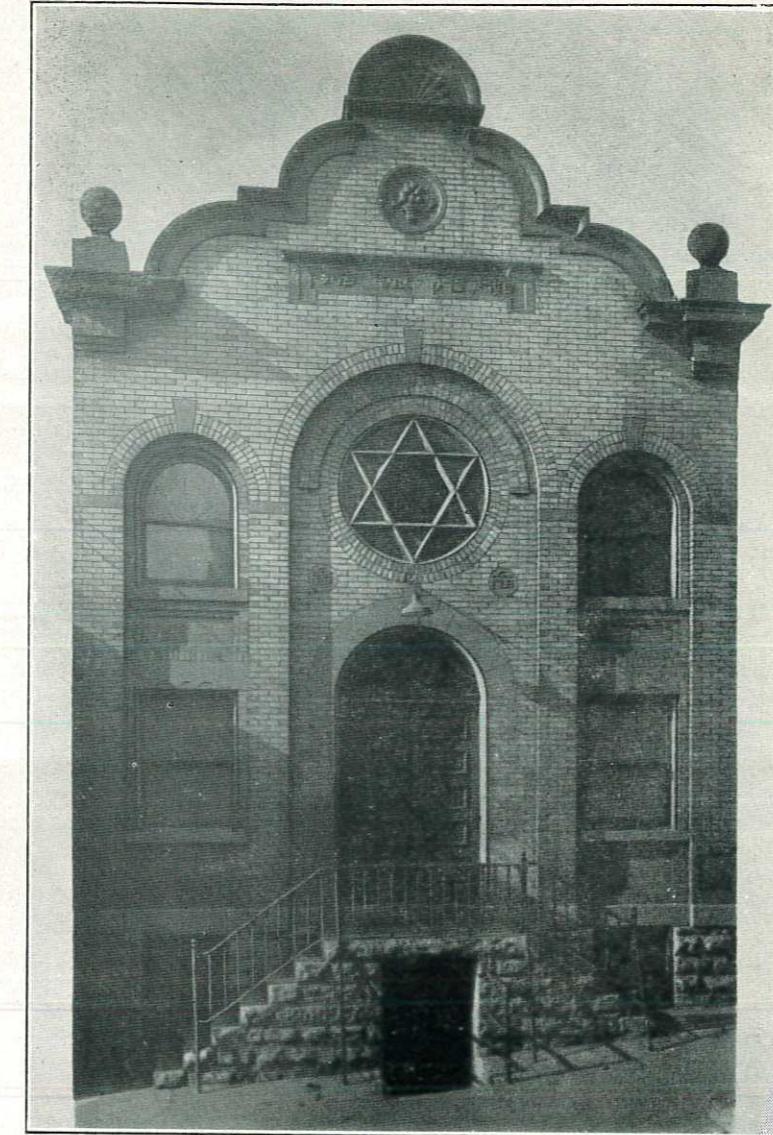
מנינט, שהלען פון לאנדטלייטע זי זאלען האבען וואו צו דאועענען און צו לערנען, א מקדש מעט. און דארט אין די שוהלען ווינען אויפגעזאך סען אלע אידישע אונסטיטוציעס. אין די שוהלען ווינען זיך צו אומען געקומען די בעיל החבטים נאך א שוערערן טאג ארכויט, אדרער פון פעדער לען מיט דעם גרויסען פאק, און מען האט אונגעוויבען צו קלעהרערן, און מען דארפ א אידישע האספיטאל, א הכנסת אורחים, א מושב זקנעם, א גAMILת חדדים. אלע איז באשאפען געווארען און דער שוחל און דורך דער שוחל. די שוחל איז דאס ערשותע פון דעם אידישען עוקיס טענין. וווען נישט די שוחל וואלט דער איד נישט געקאנט עקיסטירען. דער איד דארפ צו האבען די שוחל אין פרידען וווען ער מאכט א שמחה, און ח'ז און לויידען וווען עם טראפעט ח'ז א טויטען פאל און דער פAMILיע. דארט האט מען מתקן געווען צו בענשען די אידען צום ערשותען ווילכע האבען געהאלפערן בויען די שוחל.

### היסטאריע פון די שערן צדק אנשי פילען

פיטסבורג, פ.א.

פון זיינר גוינדונג בייז צו די הבירה פון מארטניידוש און תרצ"ה 1935 איניגע געצעהלהט פולישע אידען פון וארשאטווער געגענד זיין נען און די אסצינער יאהרערן פון נינצעהנטען ואחרהנדערט געקומען קיין פיטסבורג. זי זיינען געווען צושפריט און אלע שוהלען פון דער שטאדט. אבער דורך די פארשידען שפראכען און אנדערן מנהיגים פון דאועענען האבען זיך נישט געקענט צו אומען שמעלצען מיט די אנדערן שוהלען. האבען זי געומות מאכען א באזונדער מנין צו דאר וווענען לוייט זיינר נסחה. האבען זי געdoneגען א רום, געשראבען א ספר תורה און איז האבען זיך געטראפען צו אומען נאך א שוערערן טאג ארכויט. און וווען עם איז געקומען די ימים נוראים האט זיך זיך אונגעוויבען א סדרה פון ויסען מיט די ספר תורה. עם האט גענומען צייט ביז זיך א הצעען געdoneגען 2 רומים און סקטט סטריט, געמאכט דערפון א מקדש מעט כדי נישט דארפערן צו מופען יעדעם יאהר פון ציין פלאץ צו דעם צוויותען. דורך דער צייט איז גונגעומען פרישע קראפעטען פון דער אלטער הימים. האבען זיך געקומען וויטער די ימים נוראים, האבען זיך זיך אבער וווען עם איז אונגעומען האלט צו דאועענען, וויל, זי זיינען נאך נישט דער געומות דינגען האלט צו דאועענען. אונגענען צו איגענע שוחל. אין יאהר 1900 האבען זיך ביכולת געווען צו האבען צו איגענען דער געומען א טשאטר אויף די פאלגענד געמען: אליהו קלינינ מאן, סען רצען, גליה קעמעלה, לאזאראם גאפקי און עזיר קאהן. אין מס' 1905 איז אברהם פרידמן עלקטען געווארען סערע טער אין דער שוחל. דאן איז געווען מרדיי וואלקאטויטן פרעוזידענט, ל. שטיינמאן), וויס פרעוזידענט; דייוויס ליוואן, טרעזשורה. קיין

## בית הכנסת שערי צדק אנשי פולין



די שטענדיינע הויין פון תורה והעכוהה גומילות חסדים און הכנסת אורחים.  
אין זה אם בית אלקים וזה שער השמיים

Synagogue of Congregation Shaare Zedek Anshe Poland  
14 Townsend St., Pittsburgh, Pa.

## פתחו לי שערי צדק



בשם הצדקה נתפסה אגונתינו. לאות ולזכרון כי הצדקה מוכן בסאיינו. וזה הוא כל מטרת האגונת אשר יתלבדו ולא יתפרדו כי יקbez אנשים יהדיו להוות אחיהם נאמנים ולהז ברכות נכון ונפש חפצח לחסות תחת דגל אחד. עליהם לדעת כי אהיו הווא עצם מעצמו וברשותו. אך הוא לו לשון או לאסון ר' ל' לא יוכל לעמוד מנגד לעתות בצרה. וחילך חלק יקחו בנעימים לעת אשר נחלתם שפחה עליהם. בגניה אחת בן היא האגונת או החברה כולה.

אברהם פרידמן כל הנוף יהוש מכואב עבר אחד מכל אברי הנוף. וכל הנוף ימהר להמציא ארכאה ותעללה לאבר אחד. בן הוא אגונת אחיהם נאמנים כל אחד יהוש לב רעהו. לכן החובבה מوطלת על כל אחד ואחד מאחינו חברינו אנדטינו להיות אחיהם נאמנים וזה כמו כמו מabitן. ולדעת מה החברה והאגונת אשר הצדקה אבן פנתה דורשת ממנו. כל מעשיכם יהיו לצדקה. גם גדלנו בניכם ולמדנו להם הצדקה. והשם הצדקה אשר התנוסס על דגלנו. תמיד יהיה חרות על לוח לבנו. והצדקה לא ימוש מקרבנו. ואלחי מרים אשר הצדקה ומשפט מוכן בסאו. יהיה בעורנו. והוא ישלה ברכה והצלחה בכל מעשיהם ידינו אמן.

ואלה שמות האנשים הראשונים אשר ייסדו את החברה הנכבדה שערי צדק אנשי פולין ר' זאב בן ירוחם יוסף, ר' אלעוז בן ר' ברוך, ר' אליהו מנחם בר ר' מאיר, ר' אליהו בן ר' נפתלי, ר' אחרון אריה בן ר' יצחק הכהן, ר' אליהו בן ר' יצחק יהודה, ר' יהודה יצחק בן ר' שמואל, ר' משה ניסן בן ר' דוד, ר' פנהס וועליגן בן ר' שמעון, ר' ישראל בן ר' יעקב, ר' גדליה בן ר' אריה יהודה, ר' יצחק מאיר בן ר' מרדיין הכהן, ר' יצחק בר' צדוק הכהן, ר' ברוך בר' בצלאל, ר' יעקב בר' יצחק מאיר הכהן, ר' דוד בר' אברהם אהרן, ר' מרדיין בר' אלחנן, ר' עוזר בר' יונה, ר' חיים מרדיין בר' זאב.

## פארוזוארט

יעדעו שבת וווען דער חזון געתה אroiיפֿ אויף דער בימה פאר מוסק זאנט ער די תפילה וואס אויז מתקן געווויאדען, דעת מי שברך מיט די ווערטער (ומי שמייחדים בתוי כנסיות לתפילה). נאמהער זאנט ער (ופת לאורהים וצדקה לעניהם). צום ערשטען בענטש ער די איזען זאנט וויי האבען געמאכט שוחלען. נאכහער בענטש ער די הצדקה געכערם, וויל מיר וויסען די אידייש היסטרארי פון אמעריקא וווען די ערשטע אידען ווינען געקומען קיין אמעריקא האבען זיין דאס ערשטע געמאכט

תרצ"ה

תרס"ו

## חברה שעריו צדק אנשי פולין

הדלקה באנקיוט איסנאבע



די היסטاريיע פון די שוחל, אלע פאָסְפּֿרְוָןְגְּנָעַן זוֹית זי האט  
אַרְיוֹסְטּוֹגָעָנוּמָעַן דעם טשאָרטָעה, ביז די הדלקה פון דעם  
מאָרטְּנוֹיְדּוֹשׁ תֶּרֶצְׁ"ה 1935. די נעמָען אַין טַעֲרָמִינְגְּנָעַן פון  
אלע בעאָמְטָע אָזָן ווֹאָס זַיְהָאָבָעָן אוֹיפְּגָעָטָאָן. צוֹזָאָמָעָן  
געַקְלַבָּעָן אָזָן בעַארְבִּיּוֹטְ פָּוֹן סַעְקָרָעָטָעה,  
אַברָהָם בָּרְ יִצְחָק וָלְ פַּרְוּדְמָאָן

14 מאָנוֹעָנד סְטָרִיטָם

וּנְטָאָג, כ"ח אַדְרָ רַאֲשָׁוֹן תֶּרֶצְׁ"ה  
פּוֹטְסְבּוֹרְג, פָּא.

